NĂM THỨ MƯỜI LĂM; — SỐ THỨ 3218

MỖI SỐ : 0$04

NGÀY THỨ BẢY 10 DÉCEMBRE 1927

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DÉPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 4165

GIÁ MUA BÁO

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao.	8$00	4$00	2$00	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc.	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở.	10.00	5.00	2.50	

Mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction
doivent être adressées au directeur
66, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LOAN

[illegible]
TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 186

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel [illegible]
Par centimètre et par insertion. 0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . . 0$10 la ligne

Muốn làm một nhà mỹ-thuật phải thế nào?

Mỹ thuật là gì? là những văn học, mỹ-nghệ như hội họa, kiến trúc, điêu-khắc, làm thơ, làm văn, diễn kịch, chụp ảnh v. v. phàm những cái làm được tinh xảo tốt đẹp, có thể sinh cái cảm ái-mỹ của người ta, đều thuộc về mỹ thuật cả. Người Âu-châu rất trọng mỹ-thuật, có nhiều nhà mỹ thuật chuyên tâm gắng sức, theo một cái mỹ-thuật cho đến suốt đời, mà cũng vì một cái mỹ-thuật ấy nổi tiếng khắp hoàn-cầu lưu danh đến thiên cổ. Nước ta bây giờ cũng đã biết lấy mỹ-thuật làm trọng, cũng đã có nhiều người chịu nghiên cứu về mỹ-thuật; song, cái tư-cách một nhà mỹ-thuật không phải là dễ, không phải những người chí hạnh bạc nhược có thể làm nên: muốn làm một nhà mỹ-thuật cho thật xứng đáng, phải có đủ những tư-cách kể sau này:

1· *Tính tình cao thượng.* — Định làm một nhà mỹ-thuật nên có cái tính tình cao-thượng: những chữ danh, chữ lợi, chữ phú quí, chữ quyền thế, trong óc nhà mỹ thuật phải rửa cho sạch hết, đừng để có một chữ nào dính dấp ở trong. Xưa ông Nhan-hồi, một giỏ cơm, một bầu nước lạnh, ở trong ngõ hẻm, người ta lấy làm lo không xiết, mà ông vẫn không đổi cái vui của ông, nhà mỹ-thuật cũng nên có cái vui như thế mới được, nghĩa là lấy mỹ-thuật làm thú vui của mình ở trong cái mỹ thuật của mình làm, thì ngoài cái mỹ thuật của mình không có cái gì đáng vui cả. Nếu lại còn có cái tư-tưởng tài lợi hay là có cái bụng mua chuộc hư vinh, chỉ vụ-dĩ nghênh hợp tâm-lý trong xã-hội; hoặc giả lại đem cái thủ-đoạn để xiểm-nịnh người trên mà cầu danh kiếm lợi, thì quyết không thành được một nhà mỹ-thuật giỏi.

2· *Ý-chí kiên-cố.* — Xưa nay đông tây, thánh-hiền hào-kiệt, các nhà học-vấn, các nhà văn-nghệ, sở-dĩ thành công được, không ai là không bởi cái ý-chí kiên-cố mà nên nhà mỹ-thuật, đã không có cái hy-vọng thăng quan phát tài như mọi nghề khác, sinh-nhai lãnh-đạm, mà công-phu lại phải khắc-khổ lạ thường; người mà ý chí không bền, hoặc vì cảnh-ngộ khốn-đốn, hoặc vì người ngoài khinh bỉ, hoặc nhân bà con bạn hữu khuyên bảo, tất nhiên háo-hức mà đổi nghề khác ngay, cũng quyết-nhiên không thành nghề giỏi được.

3· *Có cái năng-lực phát minh và sáng-tạo.* — Phàm các sự-nghiệp tiến-hóa trong loài người đều nhờ cái năng-lực phát-minh và sáng-tạo mà sinh ra; mỹ-thuật cũng vậy, cũng có phát-minh và sáng-tạo mới có tiến bộ được. Thói thường người ta hay có cái ác căn-tính ỷ lại, nghề gì cũng chỉ nhân-tuần đạo-tập, ít có cái năng-lực sáng-tạo và phát-minh; tức là một bác họa-sư kia cứ có mấy bản họa-thiếp làm đi mô lại, thì bao giờ có được cái diệu thủ tả-sinh; một ông thầy giáo kia cứ có mấy quyển giáo-khoa năm nay dạy lớp học này, sang năm dạy lớp học khác, thì cái phương-pháp giáo-thụ sao cho khỏi có điều không thích-hợp. Làm một nhà mỹ-thuật phải hiểu mỹ-thuật là cần, có sáng-tạo và phát-minh cho được mỗi ngày mỗi mới, không nên bắt-chước như bác họa sư cùng ông thầy giáo kia chỉ vùi đầu trong mấy bản họa-thiếp và mấy quyển giáo-khoa cũ mà không phát-minh sáng-tạo được cái gì cả; nếu thế thì là nô-lệ của cổ-nhân không đáng gọi là một nhà mỹ-thuật vậy.

4· *Có cái tư tưởng kiên thiện.* — Mình nghiên-cứu được một cái mỹ-thuật gì đã có tâm đắc, thì không nên có cái chủ-nghĩa độc thiện, nên đem cái hay cái giỏi của mình nghiên-cứu sở-đắc mà kiêm thiện với người, người có chỗ khuyết thì mình bổ cho toàn, người có chỗ nhầm thì mình sửa cho đúng, cốt lấy cái lòng rộng rãi, cái lượng khoan thứ, cái ý thành thực mà dìu dắt kẻ hậu tiến, cho cái mỹ-thuật ấy càng ngày lại càng được chấn-hưng phát-đạt mãi lên; nếu để một bụng xấu gấu nghề, không muốn cho có ai hay ai giỏi bằng mình, thế là mình tự làm cho cái mỹ-thuật của mình suy thoái đi, cũng không gọi được là một nhà mỹ-thuật vậy.

Ấy làm một nhà mỹ-thuật phải có đủ những cái tư-cách như thế. Người Âu-châu sở-dĩ thành danh mỹ-thuật được là nhờ thế. Mỹ-thuật Âu-châu sở-dĩ mỗi ngày mỗi thêm phát đạt là nhờ có những nhà mỹ-thuật thế. Người mình ai là người để chí về mỹ-thuật, muốn theo-đòi các nhà mỹ-thuật trong thế-giới, muốn làm cho mỹ-thuật nước mình cũng được tinh xảo như người, há lại chẳng nên gắng công cố sức, luyện thành cái tư-cách một nhà mỹ-thuật cho thật xứng đáng ư?

T.

Vô-tuyến-điện

Ngày 7 Décembre 1927

Nước Pháp

Nghề làm giấy

Hiện nay, nghề làm giấy đương bị nguy ngập, M. Bokanowski, tổng-trưởng bộ thương-mại, tuyên bố tại thứ-dân nghị-viện rằng chánh-phủ sẵn lòng đệ trình một bản dự án luật pháp, định hoàn lại cho các nhà làm giấy một số quan thuế thu ở đường sương-giới.

Mấy giải thưởng văn-chương

Hội Hàn-lâm Goncourt đã phát giải thưởng cho M. Maurice Bedel, về quyển sách đề nhan là: « Parsoixante degrés de latitude Nord » và giải thưởng Fémina cho Mme Marie Lefranc về quyển tiểu thuyết: « Grand Louis l'innocent ».

Việc hoàng tử Carol

Viên thư-ký của hoàng-tử Carol nước Lỗ-mã-ni có đọc cho viên đại-biểu nhà báo *Petit journal* một bài tuyên cáo của hoàng tử. Trong lời tuyên cáo ấy, có nhắc lại những lời tuyên cáo trước, và có nói vì M. Bratiano là lĩnh-tụ đảng tự-do tạ thế, thì đảng ấy ngã ngoái không còn thế lực gì nữa, vậy cái công-lý sắp đến lúc thắng thế.

Sau hoàng-tử có tự tuyên cáo với viên đại biểu nhà báo ấy như sau này: Tôi không muốn biết đến những sự tranh-dành mà nước Lỗ đương bị khốn đến ngày nay; cái chức-vụ của tôi nay là phải liên lạc cả các đảng, tôi muốn theo cái ý hướng của quốc dân, mà thi hành sự liên lạc ấy.

Cuộc bay từ Paris đến Hanoi

Báo *Matin* có đăng những tin sau này về cuộc bay từ Paris đến Hanoi nay mai: tàu bay *Georges Gugnemer*, dùng để bay cuộc ấy dài 35.000 kilomètres, là một chiếc tàu bay vận-tải lớn, khi vận tải hết sức nặng tới 5.800 kilogs, có hai bộ máy phát-động, sức mạnh cộng là 900 C. V. Tàu do phi-hành đại tá Antoinat chủ-trương. Ngoài giả lại có trung úy Moon, viên đội bộ binh Assolant, viên đội hàng hải Lefèvre, và viên chánh cơ khí Posson. Đại tá Antoinat định bay cả đêm lẫn ngày. Đường đi thì định sau khi đi qua Bagdad, thì bay theo đường thường vẫn đi xưa nay đến miền Viễn-đông, cho tới Hanoi, qua Bassorah, Djask, Karachi, Allahabad, Calcutta, Rangoon. Cứ đường mà tính ra, thì cuộc bay ấy bay mất 96 giờ, kể cả thời giờ đỗ tàu để lấy dầu, nhưng nếu các nhà phi hành không định bay nhanh như thế nữa, thì cũng có thể tính trước được rằng chẳng bao lâu nữa, bay từ Pháp đến Đông-dương không đầy một tuần lễ.

Báo *Matin* nói cuộc bay sẽ có cái ảnh hưởng rất to. Lần này là lần đầu có một cái tàu bay lớn, bay mỗi giờ nhanh 160 kilomètres, bay đến xứ Đông-dương. Báo *Matin* nói cuộc bay ấy đối với Đông-dương là một việc rất quan trọng, chẳng những về việc giao-tế với mẫu-quốc, mà cả về sự giao-tế ở nội trong xứ, và sau này lại về việc thông thương với Trung-hoa, Nhật-bản, và Úc-châu nữa.

Tàu bay *George Gugnemer* đã đến trường bay Bourget để đợi khi nào giời tốt sẽ bay.

Nước Anh

Việc giao tế với nước Nga

Báo *Daily Télégraph* cũng nói chánh-phủ Anh được tin chánh-phủ Xô-viết mưu mô kia khác, nên chưa định lập lại cuộc giao-tế của Anh với Nga.

Thụy-điển

Việc giao tế với Nga

Tại bộ sứ thần nước Nga, người ta nói trung-úy Norberg, bị kháng cáo về tội do thám mà phải bắt mới rồi, không có bán cho bộ sứ thần giấy má gì quan hệ về việc quốc phòng của Thụy-điển, nhưng chỉ bán các máy móc do trung-úy phát minh ra, quan sứ thần nước Nga đã đến thăm quan tổng-trưởng bộ ngoại-giao Thụy-điển, thì quan tổng-trưởng cũng công nhận việc ấy là thực. Trung-úy Norberg có nói trung-úy không có bán tin tức bí mật gì cho bộ sứ thần nước Nga.

Nước Đức

Tòa nội các tại nghị viện

Nghị viện bỏ 229 vé đối với 192 vé [illegible] hội tỏ lòng ngờ vực tòa nội-các Marx. Có 14 vé trắng. Ông nguyên thủ-tướng Wirth cũng bỏ vé phản-đối chính-phủ.

Nghề làm than

Tình thế ở mạt Ruhr nguy ngập. Các ông chủ mỏ định hạn chế sự xuất-sản và sắp đuổi bớt thợ đi.

Thụy-sĩ

Tại hội Vạn quốc

Ngày hôm nay, MM Briand, Stresemann, Scialoja, Chamberlain và Adatci đã xét việc phân tranh của Ba-lan với nước Lithuanie. M. Voldemaras nước Lithuanie và M. Zaleski, nước Ba-lan sẽ bày tỏ cái lý-thuyết của hai nước.

Nhật-bản

Việc giao-tế với Nga

Nhân dịp tử-tước Goto đi Nga, các báo ở Đông-kinh hô hào nên bồi đắp tình liên lạc của hai nước cho mật thiết

Ấn-độ

Một cuộc hội-nghị y-tế

Cuộc hội nghị y học nhiệt đới ở Viễn-đông đã khai ở Calcutta. Có quan thống-đốc xứ Bengale là Sir Stanley Jackson đến chứng thị. Có 800 đại-biểu của Ấn-độ và của các nước. Đông-dương cũng có cử đại biểu đến. Trong chương-trình định bàn-định các phương sách trừ bớt bệnh sốt rét rừng, bệnh dịch hạch, sự nhi hài yểu vong, bệnh lỵ, và xét cái phương pháp giải phẫu.

A. R. I. P.

Việc Trung-hoa

Ngày 6 Décembre 1927

Chử-ngọc-Phác bị thương trở về Từ-châu

Có tin đích xác rằng trận quân Sơn-đông và quân Phùng đánh nhau ở Tây-lộ vừa rồi, quân Sơn-đông bị thua to, tướng Chử-ngọc-Phác bị trọng thương phải trở về Từ-châu để dưỡng bệnh.

Trương-tôn-Xương có mời Tôn-truyền-Phương lập tức đến Từ-châu để mở một cuộc hội-nghị khẩn cấp, để quyết-nghị cái vấn-đề quân-sự đối với ba mặt đông, tây, nam.

Một vị nữ-tướng của Bắc-quân

Trong trận quân Sơn-đông và quân Trực-lệ bị thua với quân Phùng vừa rồi, nữ-sĩ Lý văn-Khanh là vợ tướng Trương-kính-Nghiêu, từng bị hãm ở trong vòng vây thành Qui-đức, nữ-sĩ rất am hiểu về quân sự, chỉ-huy quân lính, thừa cơ xông vòng vây mà ra.

Một sự rất thê-thảm trong khi quân Tôn-truyền-Phương ném bom ở Bang-phụ vừa rồi

Trong trận quân Tôn-truyền-Phương và Nam-quân đánh nhau ở Bang-phụ vừa rồi, quân Tôn có cỡi một chiếc máy bay, ném sáu quả bom xuống, có mấy quả rơi vào một cái mộ-địa, mấy cái mộ bị bắn tung cả ra, hài cốt bị gẫy tan tung ra khắp nơi, còn nhiều người bị thương.

Ngận-vân-Ngạc bí mật trốn về Thiên-tân

Ngận-vân-Ngạc từ sau khi phản Phùng-ngọc-Tường chạy theo về Bắc-quân, bị quân Phùng đánh thua chạy, sau có tin đồn là đã bị giết, nhưng hôm vừa rồi Ngận đã bí-mật trở về nhà riêng ở Thiên-tân. Ngận có nói là quyết không dự vào việc quân nữa. Cả người anh là Ngận-vân-Bằng cũng đã từ Bắc-kinh bỏ về Thiên-tân, cũng tuyên-ngôn rằng quyết không dự vào cuộc chính-trị nữa.

(Dịch báo Tàu)

Ngày 8 Décembre 1927

Tin Hoàng-thiệu-Hùng

Long châu. — Hoàng-thiệu-Hùng đốc quân Quảng-tây, trốn thoát được trong cuộc chính biến do tướng Trương-phát-Khuê chủ trương mà có đảng cộng sản trợ lực cho, có đến ở Hương-cảng mấy ngày.

Ngày hôm qua 7 décembre đã vi hành qua Bắc-kỳ trở về Quảng-tây.

Khi tới Nam quan và Long-châu các viên chức tỉnh Quảng-tây, và lính giữ đường cương giới rất là hoan nghênh.

Hoàng tỏ ý muốn tự đến Ngô châu để thu thập quân lính, và chắc rằng nay mai nhờ có các tướng Quảng-tây của chánh phủ Nam-kinh trợ lực cho, sẽ đánh lại được Quảng châu.

Phùng-ngọc-Tường với Nam-kinh

Bắc-kinh. — Xem việc thiếu tá Vương, là người của Phùng-ngọc-Tường được cử vào chức tổng-trưởng bộ ngoại giao của chánh-phủ Nam-kinh thì rõ rằng chánh-phủ Nam-kinh và Phùng-ngọc-Tường đã hoà với nhau.

Tin Lý-tế-Thâm

Hương-cảng. — Lý-tế-Thâm đi dự cuộc hội-nghị của quốc dân đảng ở Thượng-hải, đã trở về tới Sán-đầu ngày 5 décembre. Lý định đặt một chánh-phủ Quảng-đông tạm thời ở Sán-đầu. Lý điện cho phòng thương-mại Quảng-châu rằng Lý không công nhận các số tiền của chánh-phủ cách-mệnh hiện ở Quảng-châu giả các nơi.

Việc công ty Đông thiết lộ mộ thải

Đông kinh. — Vì Trung-hoa bên tỉnh phản kháng, nên đoàn Morgan từ chối không nhận phát hành trái khoản cho công ty Đông thiết lộ như đã định trước. Vậy công ty sẽ nhờ một đoàn khác ở Londres.

A R I P.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi có một điều pháp-luật như sau này, nhờ ngài làm ơn giải-đáp cho thì tôi lấy làm đa tạ.

Nguyên tôi có một người bà con ở làng T. Đ. có nuôi một người con nuôi tên là H. Đến sau cả lớn lên gây dựng cho thì có cho người con nuôi ba mẫu ruộng. Đến sau người con nuôi chết không có con cái gì cả. Người bà con tôi cho một người làng cấy không có làm giấy lĩnh canh, và không lấy hoa lợi gì cả. Đến nay đạc điền, người làng lấy lẽ rằng đã đóng thuế mười năm thì lấy được ruộng của người bà con tôi, mà ruộng bây giờ vẫn đứng tên H. thì người làng có thể lấy biên-lai đóng thuế mười năm mà nhận được số ruộng ấy không? và có luật nào thế không? Người bà con tôi có thể kiện lấy lại số ruộng ấy không? Nếu lấy lại được thì kiện tại đâu?

LỜI ĐÁP. — Câu hỏi trên kia mới xem tưởng là tầm thường mà hóa hay lắm, vì luật ta đã có dự-định cả.

Trước hết ta nên biết rằng người *con nuôi* đối với pháp-luật vẫn thuộc về nhà cha mẹ đẻ, không có quyền gì đến tài sản của cha mẹ nuôi, mà cha mẹ nuôi cũng không có quyền gì về tài-sản của con nuôi.

Vì người bà con ông đã đem ruộng ấy cho con nuôi thì là của con nuôi rồi. Vậy thì khi người con nuôi chết, của ấy về các người thừa-kế của con nuôi (là con cháu, ông bà hay anh em) được nhận.

Nếu người con nuôi ấy không còn ai làm thừa-kế thì phải giải-quyết như sau này:

[illegible] luật-lệ điều 83, điều-lệ thứ II có nói rằng:

«Người nào tuyệt tự mà thật không còn ai kế-tự, thì các con gái được nhận gia-sản nếu không có con gái thì quan bản-hạt phải trình quan trên để lấy gia-sản ấy *dùng làm việc công ích*».

Lại chỉ-dụ năm Thiệu-trị thứ tư có nói rằng: « Gia-sản của những người chết tuyệt-tự phải chia làm mười phần. *Bảy phần sung công* còn ba phần giao cho người nào, chọn làm thừa tự cho người tuyệt-tự; nếu trong họ không còn người nào thì của ấy sẽ giao cho một người đầy tớ nhận để lo việc tế-tự cho người chết. Nếu của vô tự nhiều lắm thì cái phần để lại thờ cúng người vô-tự không được quá 3.000 quan, ruộng đất không được quá 30 mẫu, *còn thừa bao nhiêu phải sung công.* Nếu của để lại giá trị không bao nhiêu, không đáng sung công thì sẽ dùng cả vào việc thờ cúng cho nhà vô tự ».

Theo như lệ luật trên ấy thì mấy mẫu ruộng kia, người bà con ông không lấy lại được, mà cả người lĩnh canh kia cũng không chiếm được.

Ph. h-L.

Việc Vân-nam

Ngày 7 Décembre 1927

Có tin theo như lời người Trung-hoa gửi về sở vô tuyến-điện A. R. I P. rằng hiện nay tình thế ở Vân-nam như sau này: Quân của chánh-phủ dựng làm đạo quân quốc dân thứ 38 chia làm ba toán đóng ở các miền Yan-lin, Houeng-choui-Tang, và Pan-Tsico. Quân của các tướng phản đối Hồ-nhược-Ngu, Trương-nhữ Ký, và các tướng liên-minh đóng ở Cửa-tỉnh, Chánh-phủ ủy viên họp làm hội-đồng chiến-tranh, sau khi quyết nghị những khoản bí-mật về chiến-sự, đã ủy cho tướng Hồ ẩn thống lĩnh các đạo quân tiên phong.

Sau cùng có tin rằng đã sắp khai chiến.

Công việc mọi nơi điều đình cho chánh-phủ Vân-nam với các tỉnh lân cận, để các tỉnh ấy đừng cho quân vào Vân-nam nữa, vẫn chưa nên công cán gì. Việc viên tướng đạo quân quốc dân thứ mười, người ở Quý-châu, mà hiện nay ở Nam-kinh, mới đây có cho đại-biểu đến Vân-nam-phủ để điều-đình giúp, cũng không nên công chuyện gì.

Viên đại biểu của chánh-phủ quốc dân tại Vân-nam là Lý-bội-Anh có nói mình đã hết sức vận động để ngăn việc nội chiến. Ông lại có vận động với chánh-phủ Nam-kinh xin tiền để sử Hồ-nhược-Ngu và Trương-nhữ-Ký đi bắc phạt, khiến cho hai tướng ấy đem tài lực mà dùng vào việc khác. Nhưng hai tướng ấy không chịu nghe, thì Lý nói từ nay sẽ dùng hết sức để trừ các tướng phản đối và các tướng đồng minh ở những tỉnh lân cận.

Giặc cướp vẫn cướp phá trong tỉnh. Thành Kiao kia đã bị quân giặc ở Tù-xuyên đến tàn phá.

A. R. I. P.

Cái thể-lệ bảo hộ lao-động

(Nghị định ngày 25 Octobre 1927)

(Tiếp theo)

X

Nhân-công tự do

Điều thứ 74. — Tất cả các phương sách vệ-sinh định trong các điều nói trên này cho những người ứng-mộ có giao-kèo, cũng thi-hành với các đoàn nhân-công tự do, trừ ra ở trong sở làm việc.

Thuốc thang

Điều thứ 75. — Nhân-công ứng-mộ có giao kèo, được thuốc thang cho mình, và cho gia-quyến, không mất tiền.

Những người chủ mộ phải trông nom việc thuốc-thang trong sở giồng giọt của mình, theo như các thể-lệ do quan thủ-hiến địa-phương ấn-định.

Điều thứ 76. — Những người ứng mộ được nghỉ việc sẽ đem vào một nhà thuốc làm ở xa các nhà ở, chung quanh có rào, có một nhà bếp, và có nhà xí riêng. Nhà thương phải có luôn một số thuốc tây thông thường để dùng.

Nhà thuốc phải đương đối với số nhân-công dùng trong sở làm, và có một nơi ở riêng cho người mắc bệnh lây.

[illegible] quyển sổ biên tên từng người được nghỉ việc, và biên rõ từng bệnh.

Điều thứ 77. — Người bị đau nặng, thì đem đến nhà thương.

Điều thứ 78. — Các sở dùng nhân-công mộ ở miền sở tại, cùng là những sở mà không quan trọng lắm, và cái tình thế không cần phải lập một nhà thuốc, thì có thể được miễn không phải lập nhà thuốc.

Điều thứ 79. — Người ứng mộ trong giao-kèo định được tiền trở về xứ sở, mà trong khi chưa hết hạn giao-kèo, xem bệnh xét ra không thể làm việc được nữa, thì phải cho về xứ sở, cả người ấy lẫn gia quyến, tiền phí tổn do người chủ phải chịu.

Giấy nhận thực của thầy thuốc không mất tiền tem.

Nếu lời của thầy thuốc, hoặc một bên, hoặc nhà nước lỡ tình bất phục, thì sẽ đệ trình quan chánh sở y-tế quyết nghị.

Điều thứ 80. — Người ứng-mộ đến lúc hết hạn giao-kèo, hoặc khi bãi giao-kèo, xét ra bị đau nặng, thì được đem phục thuốc ở nhà thương, do người chủ phải chịu phí tổn.

Điều thứ 81. — Các quan thủ-hiến địa-phương, sẽ ấn-định cái giá tiền nằm nhà thương, cùng các phí tổn thuốc thang, của các chủ mộ phải hoàn cho sở chi-tiêu.

Điều thứ 82. — Người chủ mộ phải theo trong lệ xứ sở nhân-công mệnh một, mà cấp một cái áo quan không lấy tiền, và đắp điếm một cái phần mộ tử tế cho người mệnh một vào một khu đất để riêng vào việc ấy, mà đã có nhà nước ưng chiếu.

Khi người ứng-mộ mệnh một trong một nhà thương thì phí tổn mai táng do người chủ thuê phải chịu.

Nếu người ứng mộ trong khi chưa hết hạn giao-kèo mà vào nhà thương trị thuốc, mà mệnh một ở nhà thương, sau khi bãi giao-kèo, hoặc mãn hạn giao kèo, người chủ thuê cũng phải chịu phí tổn thuốc thang, và mai-táng.

Phương-sách riêng bảo hộ đàn-bà con trẻ

Điều thứ 83. — Đàn bà con trẻ ứng mộ có giao kèo, không được dùng vào những việc quá cái sức của họ.

Đàn bà sau khi sinh đẻ được nghỉ một tháng lĩnh cả tiền công. Lúc gần đến thai kỳ, và trong hai tháng đầu nuôi con, chỉ phải làm những việc nhẹ mà thôi.

Điều thứ 84. — Khi một người đàn bà ứng-mộ lấy chồng, thì giấy giao kèo được quyền bãi đi, kể từ ngày cưới, song phải bồi thường cho người chủ thuê, nếu hai bên không thuận ý nhau là bao nhiêu, thì sẽ do tòa án ấn-định.

Nếu người đàn bà ấy kết duyên với một người cũng ứng-mộ trong một sở, mà giao kèo của người vợ lại không mãn hạn trong một độ với giao kèo của người chồng, thì người đàn bà ấy cũng được hưởng các thể-lệ trên này, nếu người ấy không có thể, hoặc không muốn hưởng các thể lệ ấy, thì giao kèo của vợ, và giao kèo của chồng sẽ sửa đổi cho hai bản giao kèo cùng mãn hạn trong một độ. Như vậy lấy thời hạn bây còn của hai bản giao kèo cộng lại, mà chia ra làm đôi. Làm như thế, thì hai bản giao kèo mới sẽ cùng mãn một lúc, mà cái thời hạn làm việc của hai vợ chồng vẫn không thay đổi.

Song, nếu người vợ có lời xin, thì sau khi giá thú, giao kèo cũng có thể cứ thi hành như trước được, song phải có người chồng cho phép.

Điều thứ 85. — Sau khi giao cho quan Thanh-tra lao-động điều tra và hỏi ý kiến của sở y-tế, thì quan thủ hiến địa phương có thể bắt ông chủ một sở giồng giọt, dùng hơn 50 người đàn bà có giao kèo, trong thời hạn bao lâu phải lập nên và chịu phí tổn về một ấu-trĩ-viên, theo như mọi khoản của sở y-tế, tại một nơi làm việc, hoặc gần liền ngay đấy, vào một chỗ do Nhà-nước ưng chuẩn.

Người chủ sẽ chịu tiền cấp sữa, và cấp gạo cho con trẻ ở ấu-trĩ-viên.

Số sữa, số gạo, và sữa cùng gạo về hạng nào, do sở y-tế ấn-định.

(Còn nữa)

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	19 độ
15 giờ	22 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ	10$00
nhì,	9 00
ba,	8 00
Thóc hạng nhất	5 20
Bắp ngô	4 80

Giá bạc. — Kể từ ngày 9 Décembre 1927, giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f. 86.

Thời giá quốc trái

Ngày 6 Décembre 1927

3 %	hoàn dần		70 f. 75
3 1/2 %	hoàn dần		85 f 45
4 %	vĩnh viễn	1917	61 f 90
4 %	»	1918	63 f. 70
5 %	»	1920	89 90
5 %	hoàn dần	1920	93 f. 05
6 %		1925	99 f. 40

Ngày 8 Décembre 1927

3 %	vĩnh-viễn	58 f. 40
5 %	1915-1916	77 f. 10

Tin tàu. — Tàu *Tonkin* mang thư sang Pháp (đường Nhật) đến thứ tư 14 décembre hồi 10 giờ (chứ không phải đến 13 décembre) ở Haiphong sẽ chạy đi Hong-kong, tới Hong-kong sẽ chuyển sang tàu *Hakozaki Maru* của Nhật.

Tàu này sẽ đỗ tại Naples cho nên các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe-lửa 20 giờ 7 phút tối thứ ba 13 décembre.

CẦN DÙNG một người tạo-vẽ cực giỏi, biết vẽ ảnh, vẽ bằng than (fusain), bằng bút chì công-tê và bằng giấy quấn (estompe) không có bận việc gì ở đâu, cứ mỗi tháng phải cùng với chủ-nhân đi các tỉnh xa một vài ngày.

Hỏi tại nhà báo 7.209

Sáng ăn điểm-tâm bột PHOSCAO, rẻ tiền lại bổ.

Bán tại L'U. C. I. A. đại lý độc-quyền

AU CINÉMA PALACE
du mercredi 7 au mardi 13 déc 1927
La plus grande production française
GLORIA SWANSON
dans
MADAME SANS-GÊNE
d'après l'Œuvre de
V. Sardou et E. Moreau
Direction artistique de
LEONCE PERRET
avec
E. DRAIN de la Comédie Française et
CHARLES LE ROCHEFORT

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ
CŨNG CẦN PHẢI BIẾT!

Một quyển sách có 3 đạo nghị-định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:

1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển	0$15
Tiền cước thường	0,05
Tiền cước Recommandé thêm	0,10

Thư và mandat gởi cho:
M. LÊ-NGUYÊN-ÔN
61-63, Rue du Coton
HANOI
5781

Tin bão. — Bão sách phía nam mũi Padaran 60 hải-lí ở phía tây đi về phía tây-nam rồi tan. Gió mùa mùa đông ở miền duyên hải Đông-dương có lẽ yếu đi.

Quan Toàn-quyền qua Huế. — Trong khi quan Toàn-quyền Monguillot qua Huế, ngài sẽ nhân dịp ấy thu xếp mấy việc quan-trọng ở Trung-kỳ, Đoạn rồi ngài vào thẳng Saigon chủ lễ khai Hội-chợ Trung-kỳ.

Quan Thống-soái Audlauer lên Lạng-sơn. — Sáng nay, quan Thống-soái Audlauer đã lên Lạng-sơn để dự xem cuộc tập trận ở trên ấy.

Hội chợ Saigon. — Các khu nhà ở Hội-chợ Saigon đang làm riết cho chóng xong để đến ngày 17 décembre này quan quyền Toàn-quyền Monguillot đến chủ lễ khánh thành.

Trường Hội-chợ ấy có 35 khu nhà và ước chừng 260 gian. Các nhà nông công thương và các nhà mỹ thuật ở Đông-dương đều đến dự cả. Các xứ lân bang cũng dự nhiều như Nhật-bản, Trung-hoa, Indes-Néerlandaises và Xiêm-la, một mình Nhật-bản đã được 56 nhà.

Cuộc hội-chợ ấy xem chừng sẽ được hoàn hảo và nổi tiếng ở Viễn-đông lắm.

Chức phó Toàn quyền và chức Khâm sứ Ai-lao. — Trước đã có tin quan Khâm-sứ Bosc xứ Ai-lao được bổ lĩnh chức phó Toàn quyền Đông-dương, mà quan cai-trị Bride thì sang lĩnh chức Khâm sứ Ai-lao.

Sau lại có tin rằng bên bộ không chuẩn y việc thuyên bổ ấy, và quan Khâm-sứ Bosc cứ lưu giữ chức Khâm sứ Ai-lao.

Nay lại mới có tin rằng bên Bộ sắp chuẩn y việc bổ quan Khâm-sứ Bosc lên làm phó Toàn quyền, và chừng cuối tháng février này thì ngài mới ra nhận chức mới; vì ngài còn phải dự cuộc hội-nghị Pháp Xiêm định về cương-giới sông Mékong. Cuộc hội-nghị ấy chừng đến hạ tuần tháng février mới xong.

Còn chức Khâm sứ Ai-lao thì bên Bộ cùng quan Toàn quyền Varenne chưa ấn định cử ai cả. Quan Khâm-sứ Bosc vẫn cứ kiêm cả chức ấy.

Graffeuil phu-nhân tiếp khách. — Graffeuil phu-nhân sẽ tiếp khách tại dinh quan Thống-sứ vào ngày thứ hai 12 décembre hồi 17 giờ.

Lập một bảo tàng viện tại Saigon. — Quan Toàn-quyền vừa ký nghị định lập tại Saigon một bảo-tàng viện cho Nam-kỳ đặt tên là *Musée de la Cochinchine*. Viện ấy là viện mỹ thuật, sử học, cổ vật học, nhân loại học do trường Bác-cổ Viễn-đông kiểm soát và để dưới quyền quan Thống-đốc Nam-kỳ.

Sở thu lợi đường xe lửa Đông-dương

PHÍA BẮC

Yết-thị bán đấu giá

Đến thứ ba 20 décembre 1927, *hồi 8 giờ sáng tại kho chính phía bắc đường xe lửa Đông-dương ở Hanoi (Route mandarine) sẽ có cuộc bán đấu giá những thép vụn và các đồ vật bị thải.*

Muốn hỏi han gì thêm thì xem ở lờ yết-thị hay là hỏi viên coi kho. 7212

Trung Bắc kỳ Lâm-sản
Công-ty
(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-vị, Rừng Hạ-cương)
Chính sở tại Hanoi, 53, Phố Hàng Đồng
ĐIỆN-THOẠI SỐ 150

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, có cây từ 7 thước trở lên để làm cột nhà.

[illegible], NỨA và các thứ lâm sản nước Nam.

Có xưởng tại [illegible] Yên-viên, Bồ-đề

Tòa án Cai-trị. — Đến thứ tư 21 décembre 1927, hồi 8 giờ, Tòa-án Cai-trị sẽ họp tại tòa Thượng-thẩm, do quan Chánh-án Préau chủ tọa.

Tòa thượng thẩm. — Phiên tòa ngày 8 Décembre, tòa xét xử các việc sau này:

Việc bán con. — Về việc hai vợ chồng Nguyễn-văn-Tuân ở Vĩnh-yên bán đứa con gái là thị Trung, mà bản báo đã nói trong một số báo trước, thì phiên tòa thứ năm trước hoãn đến thứ năm này, nay lại hoãn lại 4 tuần lễ nữa, để xét xem có phải thị Tuân đã chết rồi thật không.

Phó lý chống với quan Tuần-phủ. — Lê-văn-Bông, là phó-lý ở Cao-bằng, một hôm có lệnh quan Tuần đòi lên có việc. Bông không lên. Quan Tuần liền bãi chức phó-lý của Bông; Bông đầu đơn kiện rằng quan Tuần đòi ăn tiền.

Tòa án đệ nhị cấp Cao-bằng khép Bông vào tội vu cáo, phạt 1 năm tù.

Tòa thượng thẩm giảm xuống 3 tháng tù và 5 đồng bạc phạt.

Trâu của người sao đem bán? — Nguyễn-văn-Đô, Đỗ văn Khoa, một hôm thấy một con trâu lạc ở đồng, liền dắt đem bán. Chẳng may chủ có trâu nhận được, liền đầu đơn kiện. Tòa án Phú-thọ phạt Đô và Khoa mỗi tên 1 năm tù. Tòa thượng-thẩm y án.

Chánh hội với Hội-đồng. — Làng có việc tự thần, chánh hội là Phạm-văn-Tường tự ý định tiền phí tổn về xôi thịt hết 17 đồng, không bàn chi với Hội đồng cả. Hội-đồng tức, bắt đền chánh hội số tiền ấy; chánh hội không nghe, thành ra kiện nhau.

Tòa án Phú-thọ phạt chánh hội 7 đồng bạc phạt và đền làng số 17 đồng. Tòa thượng thẩm phạt chánh hội 10 đồng và tha số tiền phải đền làng.

Chánh hội với lý-trưởng. — Trời nắng quá, ruộng cạn khô cả, dân làng bèn cùng nhau làm lễ đảo vũ. Nhưng đảo vũ một lần rồi cũng chẳng thấy mưa được hột nước nào; chánh hội là Vũ-văn-Trinh nghĩ rằng có lẽ tại lần đầu làm lễ chưa được thành kính chăng, nên lại định làm lễ đảo vũ lần thứ hai nữa, mà làng vẫn phải chịu lấy phí tổn. Lý trưởng Kim ở làng ấy nhất định không nghe. Đôi bên chè chén ngà ngà vào rồi thành ra cãi lộn nhau ở nơi đình sở. Chánh hội phải chạy trốn về nhà. Lý trưởng đuổi theo chánh hội về tận nhà, chánh hội liền bắt lý trưởng giữ ở nhà mình trong một ngày.

Tòa án Kiến-an phạt chánh hội một năm tù và 40 đồng bạc phạt án treo, về tội bắt giam người trái phép. Tòa thượng thẩm tha cho tất cả án.

Lý trưởng thấy làng có bệnh truyền nhiễm mà không trình. — Làng có bệnh truyền nhiễm nổi lên, lý trưởng là Nguyễn-văn-Các, tự im đi, không trình báo chi với quan trên cả. Tòa án Vĩnh-yên phạt lý trưởng 10 đồng bạc phạt. Lý trưởng chống án, nhưng quá hạn, tòa không chấp đơn.

Chưa bỏ vợ nọ, đã lấy vợ kia. — Nguyễn-quốc-Chung, đã lấy một vợ ở Ninh-bình, lại lấy một vợ ở Quảng-yên. Khi qua Haiphong lại cưới luôn một người vợ nữa làm chánh thất. Nhưng vì hai vợ trước chưa bỏ, thì vợ sau lấy làm chánh-thất sao được. Bởi vậy tòa án Quảng-yên phạt Chung 50 đồng bạc phạt.

Tòa thượng-thẩm xét ra Chung là người đã nhập tịch dân Pháp, thì việc ấy phải do tòa án Tây xét xử, chứ tòa không có quyền xử.

Cần người làm việc

Tại mỏ Kébao cần dùng một người cai thợ điện thật giỏi. *Hỏi tại Cie de Commerce et de Navigation d'O. E, 36, Rue Harmand, à Haiphong.* 7.207

Sữa bò hiệu BERNA nhiều crème, bổ hơn các sữa khác.

Bán tại sở L'U. C. I. A. đại-lý độc quyền

Các ngài biết phòng xa là khi có bệnh
đến chữa quan đốc tờ BI-CƠ-MAN
sẽ được một ông thầy có giá trị, danh-tiếng, chuyên môn trông-nom.
Hỏi tại: Hàng-giò, 33, Hanoi.

Không nỡ bọc chân lại

Dù người nhũn-nhặn kín đáo đến đâu, nếu đã dùng đến những kiểu bít tất của bản-hiệu. Thực không còn mấy ai là đang tâm dùng miếng da hay miếng dạ (1) che chân lại nữa. Mà thật thế, nếu quý khách không tin xin mời quá bộ lại bản hiệu, xem nhời nói trên kia có đúng không.

V. DEMANGE, Hanoi

(1) Guêtres de ville

Lớp dạy tối. — Tại Trung Bắc Học Hiệu bây giờ cũng có lớp dạy tối để dạy học-trò thi vào trường Bảo-hộ hay trường Sư-phạm hoặc vào làm ở các công-sở.

Giấy xin học phải gửi đến ông Hiệu trưởng ở phố nhà Thờ (rue Lamblot) số 22.

Giấy bạc giả. — Theo giấy ủy-quyền của quan Dự-thẩm Hanoi sở mật-thám đã giữ lại một cái giấy bạc giả một trăm đồng do một người Tây-đen nộp nhà Ngân-hàng Đông-dương.

Ô-tô đụng phải người có mang. — Vừa rồi, chiếc ô tô số T. 3800 của M. Lương-Vinh, nhà số 50 phố Cầu-gỗ, ở Sơn-tây về, đi đến làng Thu-lệ thì gặp chiếc ô-tô hàng số T,380 của hiệu Tư-đường đi trước. Cái ô-tô sau ra hiệu muốn vượt lên, thì chiếc ô-tô của hiệu Tư-đường lái sang cạnh, chẳng may chạm phải quang gánh, một người đàn bà có mang đang đi ở đấy. Người đàn bà ngã, nằm bất tỉnh nhân sự. Phải lập tức đem ngay vào nhà thương Bảo-hộ điều trị.

Xe đạp đụng xe bò. — Ngày mồng 8 vào hồi 2 giờ chiều một người lính Tây tên là Fabricano Boulogne đi xe đạp đụng phải một cái xe bò của hiệu Trịnh-cư-Lập ở bờ sông do Phạm-danh-Hiền và Phạm-công-Tường kéo, may người không việc gì.

Xe điện đụng xe bò. — Cũng ngày hôm ấy vào 8 giờ 45 sáng, một chiếc xe bò do một người Khách tên là Thái-At kéo, chở những ống bằng đồng khi đi đến phố hàng Ngang trước nhà số 36 thì đụng phải chiếc xe điện số 10, cái xe bò bị đổ nhưng xe điện hãm được kịp cho nên không việc gì. Duy chiếc xe bò bị gãy mất bên càng.

Đầy tớ bất lương. — M. Vũ-đào-Tuy bán hàng bát ở phố hàng Bát đàn số 4 bị một đứa đầy tớ gái tên là thị Cúc ăn cắp một cái đồng hồ hiệu *Oméga* một số tiền 70 đồng và một chuỗi hạt vàng đáng giá 100 đồng rồi trốn đi mất.

Việc mất cắp ở kho-bạc Hòa-bình. — Về việc kho bạc tỉnh Hòa-bình mất cắp 15.000 đồng bạc mà bản báo đã nói tường-tận ngay khi ấy, thì sáng hôm qua, sở mật-thám đã hỏi khẩu-cung hai người khả nghi hơn hết là người lính canh ở Tòa-sứ và người lính canh ở kho bạc chính hôm xảy ra sự mất cắp ấy.

Cần một người chauffeur biết chữa máy ô-tô, có làm qua với một người, hoặc một công-sở nào và có giấy chứng chỉ tốt.

Hỏi tại: M. Hưng-ký, ở số 8, phố Cửa-đông hàng gà (8 Avenue Bichot Hanoi.) 7.208

Hút thuốc lá MÉLIA khoan khoái tinh thần, xin các ngài đừng hút thứ khác.

Bán buôn tại L'U.C.I.A. Đại lý độc-quyền

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH
NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh theo giá rất rẻ.

[illegible]

PHÒNG-THĂM-BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thưởng thụ đệ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Saïd (Ai-cập) Huế.
Ngoại khoa, hộ sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG: Giá 1$50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 22
GIÂY NÓI số 226

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ « *COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Camus* ».

Thuốc cũng vàng, giấy giăn lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm.

Bán tại hiệu bào-chế:
CHASSAGNE
[illegible]

Các tin vặt. — Nguyễn-văn-Tạo 40 tuổi cu-li, ở ngõ hàng Đậu không có số bắt được mang đồ bị nghi là của ăn cắp đã phải bắt.

Nguyễn-văn-Thụy 44 tuổi, vô gia-cư vô nghề-nghiệp đi du-đãng đã bị bắt.

— Theo lệnh quan Biện-lý sở mật-thám đã cho xét về việc Thị-Tư ở Chợ-rửa kiện Thị-Tiên là bội-tín và việc một người đàn-bà Tây-lai xin một cái án thay cho giấy khai sinh.

MUỐN BÁN

1 cái xe ô-tô *Salmson* 10 c. v. máy còn tốt sơn lại hết cả.

[illegible] 7.1[illegible]

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Tòa án Trừng-trị. — Phiên tòa ngày thứ năm vừa rồi, tòa xét xử các việc sau này:

Rượu lậu: Phạm-văn-Khoan, Ng.-v-Đàn, Lê-v-Thi, can việc nấu rượu lậu. Tòa phạt mỗi người 500 fr.

Muối lậu: Lê-bá-Hạnh, can việc mang muối đi không có giấy phép, Tòa phạt 500 fr.

Đốt thuyền dầu hỏa: Bùi-v-Hoa, là lái đò, can việc châm lửa đốt một cái thuyền có chở dầu hỏa và lại đổ bậy cho tên Lan. Tòa phạt 4 tháng tù, 500 fr. tiền phạt, và 5 đồng bồi-thường cho bên nguyên đơn.

Ăn cắp xe đạp. Nguyễn-văn-Trung trước đã bảy lần can án rồi nay lại can tội ăn cắp một cái xe đạp, hiệu Alcyon. Tòa phạt 4 tháng tù.

Toàn là phường ăn cắp: Nguyễn-văn-Hạnh tức Vũ-v-Hách và Trần-v-Phương, lái đò, can việc ăn cắp và chứa đồ ăn cắp, nên đều đã bị bắt.

Nguyễn-v-Loan, Phạm-v-Thìn, phu xe Cao v-Mậu, nấu bếp, can tội ăn cắp, đồng-đảng ăn cắp, nên đều đã bị bắt.

Đạn nổ, người bị thương. — Ngày 7 décembre, người Khách Tsoi-Sat, đến sở Thương chính ở Sáu-kho để lấy hai tấn sắt vụn vừa mua về. Trong đống sắt vụn ấy, có lẫn cả một ít vỏ đạn nữa. Sở Thương-chính bảo phải đập bẹp cả đi đã rồi hãy đem về. Người Khách bèn bảo một bọn phu đến đập. Chẳng may trong đống vỏ đạn có cái chưa nổ, một người phu tên là Bồng 25 tuổi, cầm búa đập phải; đạn nổ bắn vung lên mặt, bị trọng thương; lại một bà lão đứng làm ở bên cạnh cũng bị đạn bắn phải, bị thương ở ống chân nữa.

Hai người bị thương đã đưa vào nhà thương chữa, còn hai tấn sắt vụn thì sở Thương-chính đã giữ lại.

PHƯỢNG-LIỆT

Vì không có phép. — Sở Sen-đầm đã làm biên bản phạt người Khách Yaenh-ky-Sion ở phố hàng Điếu Hanoi; và một người tên là Tây-văn-Viên, can việc lập ra một xưởng thuộc da ở Bạch-mai mà không có giấy phép. Chỗ xưởng da đó gần ngay phố xá, mùi xông lên rất hại vệ sinh cho dân hàng phố.

NAM-ĐỊNH

Đàn trâu với cái ô-tô. — Vừa rồi có một chiếc ô tô của hiệu A-Pan ở Nam định đang đi đến Cầu-họ thì đụng phải một đàn trâu. Xe bị hư hỏng nhiều.

Bắt được tên tù trốn. — Vừa rồi người sen đầm bản tỉnh đã bắt được tên Hoàng văn Hưng tức Bỉ 18 tuổi, thế mà đã 4 lần can án về tội ăn cắp rồi, lần thứ nhất bị 8 tháng tù, lần thứ nhì 4 tháng, lần thứ ba 6 tháng và lần tư 5 tháng. Ngày 23 novembre trước nó đương đi làm cỏ ở vườn trường Kỹ-nghệ, thì trốn đi mất, nay mới bắt được, giải lên Hanoi.

TÒA CÔNG SẢN

Ngày thứ ba 13 Décembre 1927, hồi 8 giờ sáng, tại kho của sở Bưu-chính, ở phố Leclanger sẽ có cuộc:

BÁN ĐẤU GIÁ

Những thứ: 1155 cái lưỡi cưa — 4100k. giây thép 30.700k. đường sắt — 19.300k. chì ở những đường câble thải ra — 6.868 k.200 những câble vụn — 3 120k.800 giây thép pha — 940k.650 giây bằng acier — Cân tạ cân được 1 tấn — Lọ thủy-tinh — Cuốc — Sẻng — Đanh bà loong — Máy đánh chữ — Máy nói — v. v. và lại nhiều thứ đồ vật ở tòa Bưu-chính thải ra.

Bán tiền ngay và phải trả thêm ngoài 5%, 7.204

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

Lamarque était un homme de renommée et d'action. Il avait eu successivement, sous l'empire et sous la restauration, les deux bravoures nécessaires aux deux époques, la bravoure des champs de bataille et la bravoure de la tribune. Il était éloquent comme il avait été vaillant; on sentait une épée dans sa parole. Comme Foy, son devancier, après avoir tenu haut le commandement, il tenait haut la liberté. Il siégeait entre la gauche et l'extrême gauche, aimé du peuple parce qu'il acceptait les chances de l'avenir, aimé de la foule parce qu'il avait bien servi l'empereur. Il était, avec les comtes Gérard et Drouet, un des maréchaux *in petto* de Napoléon. Les traités de 1815 le soulevaient comme une offense personnelle. Il haïssait Wellington d'une haine directe qui plaisait à la multitude; et depuis dix-sept ans, à peine attentif aux événements intermédiaires, il avait majestueusement gardé la tristesse de Waterloo. Dans son agonie, à sa dernière heure, il avait serré contre sa poitrine une épée que lui avait décernée les officiers des Cent-Jours. Napoléon était mort en prononçant le mot *armée*, Lamarque en prononçant le mot *patrie*

Sa mort, prévue, était redoutée du peuple comme une perte et du gouvernement comme une occasion. Cette mort fut un deuil Comme tout ce qui est amer, le deuil peut se tourner en révolte. C'est ce qui arriva.

La veille et le matin du 5 juin, jour fixé pour l'enterrement de Lamarque, le faubourg Saint-Antoine, que le convoi devait venir toucher, prit un aspect redoutable. Ce tumultueux réseau de rues s'emplit de rumeurs. On s'y armait comme on pouvait Des menuisiers emportaient le valet de leur établi «pour enfoncer les portes». Un d'eux s'était fait un poignard d'un crochet de chaussonnier en cassant le crochet et en aiguisant le tronçon. Un autre, dans la fièvre «d'attaquer», couchait depuis trois jours tout habillé. Un charpentier nommé Lombier rencontrait un camarade qui lui demandait. Où vas-tu? Eh bien! je n'ai pas d'armes. Et puis? Je vais à mon chantier chercher mon compas — Pourquoi faire? — Je ne sais pas, disait Lombier. Un nommé Jacqueline, homme d'expédition, abordait les ouvriers quelconques qui passaient; — Viens, toi! — Il payait dix sous de vin, et disait: — As-tu de l'ouvrage? — Non. Va chez Filspierre, entre la barrière Montreuil et la barrière Charonne, tu trouveras de l'ouvrage. — On trouvait chez Filspierre des cartouches et des armes. Certains chefs connus *faisaient la poste*, c'est-à-dire couraient chez l'un et chez l'autre pour rassembler leur monde. Chez Barthélemy, près la barrière du Trône, chez Capel, au Petit-Chapeau, les buveurs s'accostaient d'un air grave. On les entendait se dire: *Ou as tu ton pistolet? — Sous ma blouse. Et toi? Sous ma chemise.* Rue Traversière, devant l'atelier Roland, et cour de la Maison-Brûlée, devant l'atelier de l'outilleur Bernier, des groupes chuchotaient. On y remarquait, comme le plus ardent, un certain Mavot, qui ne faisait jamais plus d'une semaine dans un atelier, les maîtres le renvoyant «parce qu'il fallait tous les jours se disputer avec lui» Mavot fut tué le lendemain dans la barricade de la rue Ménilmontant. Pretot, qui devait mourir aussi dans la lutte, secondait Mavot, et à cette question: Quel est ton but? répondait: — *L'insurrection*. Des ouvriers rassemblés au coin de la rue de Bercy attendaient un nommé Lemarin, agent révolutionnaire pour le faubourg Saint-Marceau. Des mots d'ordre s'échangeaient presque publiquement

Le 5 juin donc par une journée mêlée de pluie et de soleil, le convoi du général Lamarque traversa Paris avec la pompe militaire officielle, un peu accrue par les précautions Deux bataillons, tambours drapés, fusils renversés, dix mille gardes nationaux, le sabre au côté, les batteries de l'artillerie de la garde nationale, escortaient le cercueil. Le corbillard était traîné par des jeunes gens. Les officiers des invalides le suivaient immédiatement portant des branches de laurier. Puis venait une multitude innombrable, agitée, étrange les sectionnaires des Amis du Peuple, l'école de droit, l'école de médecine, les réfugiés de toutes les nations, drapeaux espagnols, italiens, allemands, polonais, drapeaux tricolores horizontaux, toutes les bannières possibles, des enfants agitant des branches vertes, des tailleurs de pierre et des charpentiers qui faisaient grève en ce moment-là même, des imprimeurs reconnaissables à leurs bonnets de papier, marchant deux par deux, trois par trois poussant des cris, agitant presque tous des bâtons, quelques-uns des sabres, sans ordre et pourtant avec une seule âme, tantôt une cohue, tantôt une colonne...

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

Ông *Lamarque* vốn là một ông tướng hiển-hách. Trong hai đời vừa qua, đời hoàng-đế rồi kế ngay đến đời vương-chính phục-cổ, ông đã giữ được hai cái thái độ dũng-cảm rất hợp với hai thời-đại đó, về đế-triều thì ông dũng-cảm tại chiến-trường, về đời phục-cổ thì ông dũng-cảm tại trên đàn diễn-thuyết. Cái hùng-biện của ông cũng như cái can-đảm của ông, trong lời nói như có thanh gươm gói sẵn. Ông cũng theo dấu ông *Foy* thuở trước, giữ được cho quân-lệnh nghiêm, rồi ông lại giữ được cho quyền tự do của dân được vững. Tại nghị-viện ông ngồi vào giữa quãng đám tả-dực và đám cực-tả, quốc-dân yêu ông vì ông chịu cái lẽ tương-lai có thể hay hơn, công-chúng yêu ông vì xưa ông đã ở tận-trung với hoàng-đế. Ông cùng với hai ông bá tước *Gérard* và *Drouet* là ba ông tướng mà Nã-phá-luân hoàng-đế đã dự bổ lên làm thống-chế mà chưa cất-nhắc kịp. Khi ông thấy kí tờ hòa-ước năm 1815, ông tức giận như thể ông bị ai lăng nhục riêng mình vậy. Ông oán-giận ông Huệ-linh-tôn một cách cương-trực lạ lùng cho nên công-chúng cảm-phục. Trận Hoa-tiết-lô quân nước Pháp thua đã từ mười bảy năm trời, mà ông chưa hề quên những lúc nào. Khi ông lâm chung, ông còn đòi ôm vào ngực thanh kiếm của các tướng trong quân đoàn dâng ông trong thời-đại Bách-nhựt đế-triều khôi-phục. Nã-phá-luân hoàng-đế khi băng thì nói tiếng *Quân-sĩ* là tiếng sau cùng ở miệng, ông *Lamarque* thì khi chết nói tiếng *Tổ-quốc*.

Thuở ông sắp chết, ai nấy lo sợ cái ngày ông tắt nghỉ, quốc dân thì coi là một cái thiệt-chung cho cả nước, mà chính-phủ thì coi như cái dịp loạn mà sợ. Cái tang ấy là tang lớn chung của quốc dân. Cái lòng tiếc nhớ cũng như mọi sự chua-xót, có thể gây nên được cuộc biến-loạn. Mà sau quả ra như thế.

Trước một hôm và chính sáng hôm mùng 5 là ngày làm ma, cả xóm thành ngoại *Saint-Antoine* là chỗ đám phải đi qua, có một vẻ náo-động riêng, ai nấy sợ-hãi sắp xảy ra việc gì dữ-dội. Mấy con đường đó bỗng hóa ồn-ào xúc-động. Ai nấy dự sẵn súng đạn. Bọn thợ mộc thì đem rìu búa đi theo để phòng phá cửa. Một tên thợ mộc thì lấy cái móc của nhà làm giầy rơm, bẻ chỗ đầu khoằm và mài cho nhọn cái đoạn dưới nó đi mà dùng làm dao găm bỏ túi. Một người thợ nữa thèm khát đánh nhau quá, trong ba ngày nằm ngủ cả quần áo. Một người thợ mộc tên là *Lombier* đi đường gặp một người bạn hỏi rằng: Anh đi đâu? — Trả lời: Tôi không có khí giới. — Lại hỏi: không khí-giới thì anh đi đâu? — Tôi đến xưởng-làm để lấy cái *com-ba* làm khí-giới đây. — Khí giới để làm gì? Tôi không biết Một người thợ nữa, tên là *Jacqueline*, tính vốn nhanh-nhẩu, đi đường gặp người thợ nào cũng gọi: Lại đây, anh! — Rồi đãi mười xu rượu nho mà rằng: Anh có công việc chăng? Không. — Vậy thì anh khá đến nhà gã *Filspierre* ở giữa quãng cửa-ô *Montreuil* và cửa-ô *Charonne* sẽ có việc làm. — Khi họ đến xưởng *Filspierre* thì thấy có nhiều đạn và khí-giới. Nhiều bậc đàn-anh trong bọn đó thân-hành đi làm việc thông tin, nghĩa là chạy hết nhà này nhà khác để rủ họ đi họp tập một chỗ. Ở tiệm *Barthélemy* gần cửa-ô *du Trône*, tiệm *Capel* ở xóm *Petit-Chapeau*, khách uống rượu có vẻ nghiêm nghị mà chào hỏi nhau. Lắng nghe thì thấy họ hỏi thầm nhau: — *Súng anh để đâu? — Tôi giắt trong áo đây. Thế súng anh đâu? — Tôi thì để trong áo lót thịt.* Ở con đường *Traversière*, ngay trước cửa xưởng *Roland*, và ở chỗ *Sân Nhà-cháy*, ngay trước xưởng làm đồ khí dụng *Bernier*, có nhiều bọn đứng thầm-thì. Trong bọn ấy thì có một người coi bộ nhiệt-thành lắm tên là *Mavot*. Tên thợ ấy làm xưởng nào cũng không được ngoài tuần-lễ chủ phải đuổi ra vì không thể nói nhẹ nhàng với anh ta được, ngày nào cũng phải mắng gắt. Đến hôm sau thì *Mavot* chết ở nơi chắn đường đánh trận phố *Ménilmontant*. Tên *Pretot*, về sau cũng chết trong việc làm loạn đó, vốn là thủ-túc của *Mavot* Ai hỏi: Mục-đích anh như thế nào? thì anh ta trả lời: Tôi cốt gây nên cuộc cách-mệnh. Thợ-thuyền đứng đông ở đầu con-đường *Bercy* để chờ một tên *Lemarin*, là một tay cổ động chủ-nghĩa cách-mệnh trong xóm *Saint-Marceau*. Họ nói tiếng khẩu-hiệu với nhau bô-bô ở giữa đường cái.

Đến cái hôm mùng năm tháng sáu đó, trời thì vừa mưa vừa nắng, đám ma ông nguyên-soái *Lamarque* đi qua kinh-thành, cứ theo hành-nghi của nhà quân cho đủ lệ, duy có thêm lính cảnh-sát để phòng thủ. Hai đội quân, trống trùm vải đen, súng cầm chúc đầu trở xuống, một vạn tên quốc-dân quân, gươm đeo cạnh nách, đại-pháo mấy đoàn đi theo cữu. Xe đám thì toàn những con trai kéo đi. Các tá úy ở trại Tàn-tật đi theo ngay sau xe, tay cầm cành lá nguyệt-quế (huân-diệp). Đằng sau nữa thì người đông không biết bao nhiêu mà kể, ai nấy có vẻ băn-khoăn, nóng-nẩy, lạ-lùng, này là những hội-viên các chi-quán của Hội Bạn Quốc-dân, này học-sinh trường Luật, trường Thuốc, này là những người ngoại-quốc vì quốc-sự trốn tại đất Pháp, cờ Y-pha-nho, cờ Ý-đại-lị, cờ Đức, cờ Ba-lan, cờ tam-tài ngang, đủ các thứ cờ hiệu; này là con-nít cầm cành lá xanh phe-phẩy, này là bọn thợ đục đá, bọn thợ mộc, hiện lúc ấy đương đình-công, những thợ nhà-in đầu đội mũ giấy làm biệt-hiệu, khúc thì đi hàng đôi, khúc thì đi hàng ba, vừa đi vừa reo hò, mỗi người một gậy, có người tay lại cầm gươm, tuy không có trật-tự nào, mà bấy nhiêu người một bụng, khi thì ra lũ-lượt hỗn độn, lúc thì ra một toán quân trẩy... (Còn nữa)

Những bài từ đầu, đã in thành mười hai quyển, một bên chữ Pháp, một bên Quốc-văn, bán giá như sau này:

Phần thứ nhất

Quyển I	223 trang, bán		0$50
» II	203	—	0 45
» III và IV	159	—	0 35
» V và VI	193	—	0 45
» VII và VIII	319	—	0 65

Phần thứ hai

Quyển I	213 trang, bán		0$48
» II và III	237	—	0 50
» IV, V và VI	275	—	0 60
» VII và VIII	231	—	0 50

Phần thứ ba. Quyển I, II và III	251 trang, bán		0$55
— Quyển IV, V, VI và VII	299	—	0 65
— Quyển VIII	305	—	0 65

Ở xa đính thêm tiền cước, mỗi quyển . . . . 0$20
Có mười hai quyển gửi làm một gói, tiền cước 1 20

Khảo về y-học cũ của ta

Cẩm-nang trích lục

Ngoại khoa

(Tiếp theo)

Cát cánh thang

Phương này chủ trị phế ung.
Cát cánh (sao) 1 đồng
Bối mẫu 1 đồng
Tri mẫu (sao) 1 đồng
Tang bạch bì (sao) 1 đồng
Căn sác 1 đồng
Hoàng kì (sao) 1 đồng
Đương qui 1 đồng
Phòng kỷ 1 đồng
Địa cốt bì 5 đồng
Qua lâu nhân 5 đồng
Ý dĩ nhân 5 đồng
Lão hạnh nhân 5 đồng
Điềm đình lịch (sao) 5 đồng
Ngũ vị (sao) 1 đồng rưỡi
Bách hợp (sao) 1 đồng rưỡi

Các vị chia làm ba tễ sắc thang uống.

Tiêu độc thang

Phương này cũng gọi là tử hoa địa hạ tán, trị sang thũng rất hiệu nghiệm.

Tử hoa địa hạ (khử lô) 5 đồng
Kim ngân hoa 5 đồng
Đương qui 5 đồng
Đại hoàng (tẩm rượu bồi khô) 5 đồng
Xích thược 5 đồng
Hoàng kì 5 đồng
Cam thảo 1 đồng
Cát phương gia thăng ma

Các vị tán mạt chia làm hai thang sắc với rượu.

Thiềm tô hoàn

Nhất thiết ác sang, dùng phương này điều trị, ra bồ hôi dâm dấp là khỏi.

Hùng hoàng 1 đồng
Nhũ hương 1 đồng
Thiềm tô 1 phân.

Các vị tán mạt, dùng hoàng tửu chưng miến làm hồ luyện thuốc viên bằng hạt đậu xanh, mỗi bận điều phục ba viên, nước thang thông bạch tống hạ.

Chử đề thang

Nhất thiết ung thư phá hội, dùng phương thuốc này sắc thang rửa có thể tiêu độc khử ác nhục.

Hoàng cầm, bạch chỉ, xích thược, đương qui, khương hoạt, cam thảo, phong phòng (phong phòng là tổ ong tìm cái tổ nào hiện có ong con thì tốt)

Các vị bằng nhau tất cả một lạng.

Dùng chân trước lợn hai chiếc, nặng nồi một cân, nước lã ba thưng ninh cho dừ hớt bỏ nước lèo và thịt, dùng thứ nước trong sắc thuốc, làm nước rửa nhọt, rồi lấy mụn lụa cũ chấm cho ráo, xong phải kiêng gió máy, và hơi người ở cữ cùng đàn bà kinh nguyệt, cấm không cho tới gần.

Kỳ nghiệm kim tạp tán

Bạch phù dung (âm can) 2 lạng.
Ngũ bội tử 4 đồng
Bạch lạp 4 đồng
Bạch liễm 4 đồng
Sinh địa hoàng 5 đồng

Các vị tán mạt điều với dấm mà đồ, nếu sang độc đã đơn đầu thì đồ xung quanh.

Tiêu độc phương

Bạch như mễ (gạo nếp trắng) sao tiêu tán mạt, điều với rượu mà đồ.

Nếu nhọt chưa thành nung thì tiêu, đã thành nung thì vỡ rất hiệu nghiệm.

Bối thư huân dược phương

Hùng hoàng 1 đồng
Chu sa 1 đồng
Huyết kiệt 1 đồng
Một dược 1 đồng
Xạ hương 2 phân;

Các vị tán mạt, cuốn mồi hình như ta cuốn thuốc lá, mỗi cái mồi chừng ba phân thuốc, tẩm dầu gai đốt, hơ xung quanh nhọt, cho hơi thuốc ngấm vào thì độc khí giải tán.

Vạn bệnh giải độc hoàn

Nhất thiết ác sang và bị thuốc độc, hoặc rắn cắn, chó dại cắn, dùng phương này thần hiệu cả.

Ngũ bội tử 5 đồng
Toàn yết 5 đồng
Sơn đậu căn 1 lạng
Sơn từ cô 1 lạng
Xạ hương 1 đồng
Hồng nha đại kích 7 đồng
Chu sa 2 đồng
Hùng hoàng 2 đồng
Tục tùy tử (dùng nhân sát bỏ dầu) 5 đồng.

Năm vị trên dùng chầy cối bằng gỗ tán mạt, bốn vị dưới dùng chầy gỗ không thể tán nhỏ được, thì phải dùng chầy gang cối gang, chôn điều luyện với nước cơm nếp viên làm ba mươi nhăm viên; mỗi bận dùng một viên hòa với nước gừng phiết vào chỗ đau.

Luyện thuốc nên dùng vào ngày đoan ngũ (mồng năm tháng năm), ngày thất tịch (mồng bảy tháng bảy), ngày chùng dương (mồng chín tháng chín), ngày lạp nhật (ba mươi tháng chạp).

Thần hiệu phương

Ung thư phá hội, sang khẩu không thu liễm thì dùng phương này.

Vô ngư mổ bỏ ruột, nhồi phân dê đẹo vào, câm thành than, nghiền nhỏ dắc vào sang khẩu, thì thu liễm ngay.

Lời hỏi

(Vô ngư là giống cá gì, dịch giả không hiểu, xin các ngài có biết chỉ giáo cho, cám ơn.

(Còn nữa) Phùng-năng-Tĩnh

Dư luận Nam-kỳ

Kết cuộc về các việc ở Darlac

Nay quý khán quan có khi cũng đều biết rằng về cái vụ trưng khẩn đất cát ở Darlac đó, thì đã có một hội Thanh-tra của phòng dân-nghị sai qua Đông-pháp đây mà tra xét.

Hội thanh-tra ấy qua đây, rồi đã đi lên đến tận nơi xứ Mọi mà người ta đặt tên là Darlac để đặng xét xem hổ'. Vậy trước kia tôi đã tỏ cái ý-kiến của tôi về cái hội thanh-tra ấy và tôi đã nói tiên tri rằng: những công việc của hội thì rồi cũng không làm cho tấn tới được một bước nào về những vụ trưng khẩn đất cát, mà xưa nay đã có các điều lệ cũ mèm trong bản xứ đây định-đạt rồi đó.

Dẫu cái cách hội Thanh-tra xem xét là hay, hoặc dẫu cái ý của Hạ-nghị viện muốn để mắt nhòm coi là phải, song chúng dụng sự thì thường ít được cho đúng đắn lắm. Và lại những người xưa nay ở tại bên Tây mãi, không hiểu biết chi chi về công việc làm ăn ở các thuộc địa nào, mà nay thình lình qua Đông-pháp, ở độ ít tháng, rồi trở về làm tờ phúc nói về việc điền địa trong xứ này và lại nhất định về sự cải canh trong một cái vấn đề tối hệ trọng là việc trưng khẩn đất cát trong cõi Đông-pháp đây thì sao được.

Thường người thợ dày mà nói truyện dày dép, một người đầu bếp mà nói truyện các món ăn, thì ai lại chẳng để tai nghe hỷ; chớ còn ví như các cậu ấy lại trở qua đến việc canh-nông mà dạy trồng món này, biểu gieo thứ kia thì có ai mà thèm nghe nữa.

Phải biết rằng ở bên Tây mà một anh điền chủ có đến 300 mẫu đất, thì ấy đã là khó kiếm vô cùng rồi; chớ còn bên xứ ta đây những bực điền chủ tới 300 mẫu đất đó thì nào phải lạ chi. Vì thế nên người ta chiếu theo luật lệ ở bên Tây mà cấm cản không cho ta khẩn đến 300 mẫu đất, thì đó là lầm to quá; sự lầm ấy có thể can ngăn cái vụ tấn hóa về đường kinh-tế lý-tài ở trong xứ này nữa.

Quan Toàn-quyền A. Varenne đã bị người ta công kích rất kịch liệt về cái vụ khẩn đất ở Darlac đó; vậy nên nay mà ngài xin ấn hành cái tờ phúc của M. Richaud là người đã qua đây ta xét cái vụ ấy làm cho rất tốn hại của công chẳng ít đó thật là phải lắm;

Trước hết là ngài tỏ cho ai nấy biết rằng ngài có phải gian sao mà đi sợ cái ánh sáng trong vụ đó; sau nữa là đặng có thể cãi cọ về những cái ý kiến nào lầm sai ở trong tờ phúc ấy, chớ nếu để ám-ấp đó cho trong tờ phúc có những cái ý-kiến sai mà quan Thượng-thư thuộc địa ngài vì không biết rồi nghe theo mà làm hại cho sự mở mang ở trong xứ này cũng không chừng.

Cái cách cứng cỏi của quan Toàn-quyền Varenne đó thật rất đáng khen mà các người có cầm quyền chánh trị cũng nên noi theo vậy, vì khi nào mình lãnh một cái trách nhiệm rất lớn-lao như xứ ta đây, khi nào có 20 triệu con người đều trông cậy nơi mình hết, thì mình không có phép nào làm việc gì mà khinh suất được cả.

Quan Toàn-quyền Varenne rồi ngài sẽ nhờ cái tờ phúc ấy mà chống trả với cái đám đã từ mấy tháng nay cứ tuôn xối biết bao nhiêu lời tao-lộ mình ngài.

Bản-báo rất ước ao cho quan Toàn quyền rửa sạch các bụi nhơ cho rõ ràng danh giá ngài, hầu cho bên chánh quốc cứ tin cậy ở ngài và cho cho nhà tư bổn ấy cứ đem vốn liếng qua luôn, đặng có mở mang thêm cho xứ này chóng thịnh vượng mà giúp cho đồng-bào ta mau tấn phát vậy.

(Trung-lập báo)

Nhà Ba-chuông
TỨC LÀ HIỆU
BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra ráo phổi, làm cho hay ho vặt.

ẤY LÀ:
THUỐC NƯỚC
BỔ HUYẾT
MÁU BỔ 1810

CHUNG TẤT
Quyển thứ mười tám
TRUYỆN
Ba người Ngự-lâm pháo-thủ
ĐÃ XUẤT BẢN RỒI
Giá: 0$05
Toàn bộ 18 quyển, mỗi quyển 0$05, hoặc đóng làm bốn quyển lớn có bìa, mỗi quyển giá 0$25.
IN TIẾP THEO
Tê-lê-mặc Phiêu-lưu-ký
(Les Aventures de Télémaque)
par Fénelon

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty
(RỪNG BẢO-ĐÀI, RỪNG PHỐ-VỊ, RỪNG HẠ-CƯƠNG)
Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bàng
ĐIỆN THOẠI SỐ 150
CỦI, THAN,
GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, chắc [illegible] để làm cột nhà.
RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.
Có xưởng tại Đáp-cầu, Yên-viên, [illegible]

MỚI XUẤT BẢN:
SƠ-HỌC ĐỊA-DƯ
Đông-Pháp — Bắc-kỳ
Trung-kỳ — Nam-kỳ
Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp-Việt và nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ đẳng yếu-lược
PHẠM-HUY-LỤC Soạn
Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ
Giá bán: 0$50 — Tiền cước: 0$20
Bán tại bản-quán và các hàng sách

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

Le tisserand

La cave est froide et sombre. Un escalier glissant,
Envahi par l'ortie et la mousse, y descend..
Dans le cadre béant de la vitre éborgnée,
Depuis le jour naissant, une grise araignée
Va, vient, croise ses fils, tourne sans se lasser,
Et déjà l'on peut voir les brins s'entrelacer,
Et dans l'air s'arrondir une frêle rosace,
Chef d'œuvre délicat de souplesse et de grâce
Parfois, dans son travail, l'insecte s'interrompt,
Son regard inquiet plonge au caveau profond.
Là, dans un angle obscur, un compagnon de peine,
Un maigre tisserand, pauvre araignée humaine
Façonne aussi sa toile et lutte sans merci
Le lourd métier par l'âge et la fraîcheur noirci,
Tressaille et se débat sous la main qui le presse
Sans cesse l'on entend sa clameur, et sans cesse
La navette de bois que lance l'autre main
Entre les fils tendus fait le même chemin.

André THEURIET

Người dệt cửi

I

Trong hầm giá lạnh như đồng,
Lại thêm tịch-mịch tối tăm thật buồn!
Ngắm nhìn thang gác sạch bên,
Lâu ngày rêu mọc, xuống lên khó lòng.
Trong khung cửa kính mở toang,
Một con nhện xám đang chăng mạng tơ,
Chăng ngay từ lúc sáng mờ,
Kéo đi, chăng lại, không hề nghỉ ngơi,
Mấy vòng tơ giảo sợi gia,
Trên không cuộn lại trông thì xinh thay!
Có khi nhện bỗng dừng tay,
Hình như sợ hãi nhìn ngay quanh mình,
Thấy trong xó tối góc tường,
Một người bạn dệt cũng đương ngồi làm,
Quản chi xác vác nhọc nhằn,
Quay tơ đến nỗi mặt xanh, mình gầy!
Người kia dệt cửi luôn tay,
Làm cho khung cửi lung lay suốt ngày.
Khung kêu kẽo kẹt luôn tai,
Tay kia dệt cửi, tay này đưa thoi.
Trên khung tơ sợi căng rồi,
Chỉ xem theo sợi đưa thoi một chiều.

P. h. Ngọc (Bắc-ninh)

Công việc đường sá cầu cống ở Bắc-kỳ trong năm 1927

Đường thuộc địa số 1 từ cửa ải Nam quan tới giáp giới Trung kỳ — Ngã tư Hanoi (km 0) đến Nam-quan (km 174) Đường xe đi ở trên cầu Doumer vẫn đi lại như thường, không có điều gì trở ngại cả. Cứ xem cuộc điều tra mới đây về các khách bộ hành, cùng các xe cộ đi lại trên đường ấy, đều thấy có tăng lên cả, tăng hơn năm trước tới 80 %, tính trung bình mỗi ngày có 323 xe ô-tô thường đi lại và 117 xe ô-tô vận tải.

Việc đổ nhựa thì hiện đã đổ nhựa tới Bắc-ninh, như vậy ngả đường ấy đã được khang trang bền kỹ lắm, nếu trải đá không thì thường 6 tháng đã hỏng, không mấy khi được bền dai tới ngoại một năm. Vì đường ấy đi lại nhiều lắm, nên cần phải mở rộng thêm nữa ra mới được.

Đoạn từ Gia-lâm (km 3 + 500) tới cầu sông Đuống trước bị ngập nghìm luôn trong 2 tháng, mà đường vẫn tốt thì đủ biết đổ nhựa làm cho bền đường là nhường nào. Chỉ trừ có khúc đường ngay chỗ vỡ, sau khi nước rút ra, phải sửa sang lại qua loa, thì lại đi lại được ngay.

Cái cầu bằng xi măng cốt sắt ở Bến-lương (km 73), dài 84 m, đã làm xong và đi lại được rồi.

Cái cầu ở Lang-mơi (km 84), dài 74 m là cũng đã bắt đầu làm, chừng đến cuối mùa hạ thì xong. Con đường ấy làm xong cái cầu này nữa là đi thông luôn được cả, không phải qua đò nào cả.

Ngã tư Hanoi (km 0) đến giáp giới Trung-kỳ (km 111 + 600).

Đoạn này trước kia mặt đường chật hẹp lắm, nay đã mở rộng ra nhiều; đoạn từ Hanoi đến km 5, mặt đường mở rộng tới 12 m. và từ đấy cho mãi tới km 17, mặt đường mở rộng tới 10 m.

Từ km 17 tới km 18 + 600 mặt đường đã mở rộng và đã đắp cao lên vì ở đoạn ấy thường bị ngập nước mưa, về mùa hạ năm ngoái bị ngập tới nửa tháng không đi lại được.

Phàm chỗ nào mới trải đá thì đều đã đổ nhựa cả, cả thảy đã đổ nhựa được chừng 25 km.

Đường thuộc địa số 2 từ Hanoi (km 0) tới Hà-giang (km 338). — Con đường này, cả trải đá tới Bắc-mục, ở trên Tuyên-quang, nghĩa là tới số km 208. Tuy nhưng đoạn từ Phú-đoan (km 140) tới Tuyên-quang (km 163), mặt đường còn hẹp lắm, không được tới 5 thước, tất còn cần phải mở rộng nữa ra.

Vì từ Phú-thọ đi Tuyên-quang, xe ô tô đi lại nhiều lắm, nên đoạn từ Ngọc-tháp đến Phú-đoan, mặt đường ấy cần phải sửa sang và mở rộng ra nữa.

Từ Tuyên-quang (km 163 đến Vĩnh-tuy (km 240), mặt đường mở đã nửa được chu tất; đoạn từ km 219 đến Vĩnh-tuy, cũng đã làm được khá lắm. Ngả đường này chừng hết năm nay thì được hoàn toàn cả.

Đoạn từ Tuyên-quang (km 163) đến km 190 thì còn phải sửa sang lại.

Đoạn từ Bắc-quang (km 280) đến Hà-giang (km 338), hiện đã đắp xong tới km 320. Đoạn đường ấy chỉ còn phải làm độ 14 km nữa thôi, trong số ấy đã khởi làm 4 km, chắc làm chuyến sau nữa là xong.

Ở Nam-ma đã khởi làm một cái cầu xi măng cốt sắt, dài 66 m. Ở Ngòi-mục cũng đã khởi làm một cái cầu bằng xi măng cốt sắt dài 58 m. Hai cái cầu ấy là hai cái cầu lớn cuối cùng ở con đường này, chắc nay mai sẽ làm xong.

Vậy từ Tuyên-quang tới Hà-giang, chỉ còn một con sông chưa bắc cầu là con sông Con ở Vĩnh-tuy, còn phải đi đò; sau này ở đấy còn phải làm một cái cầu dài 120 m nữa.

(Còn nữa) D dịch

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Trinh tiết sáu chồng

(Chuyện ở nước Tàu mới rồi)

Ở trong núi Thiếu-hoa nước Tàu, có một lão-tẩu, võ giỏi nhất nước, nam bắc đều khét tiếng gọi là quyền-sư, (nghĩa là thầy dạy võ) Tay võ sĩ có tiếng giỏi lừng lẫy, như là Hoắc-nguyên-Giáp cũng là một người học-trò của lão-tẩu.

Lão tẩu có người con gái gọi là nàng Quốc-hoa mới mười bảy tuổi, thông tuệ lạ thường, nhan-sắc tuyệt diệm, nghề đánh võ rất là tinh-xảo. Nàng lại học phép thổ-nạp, theo đạo tu tiên, (phép thổ-nạp nghĩa là hô-hấp không-khí thay cơm gạo) hai cha con cùng nương ở trong động-núi chỉ ăn hoa quả. Nàng tu đã đắc-đạo, thân thể nhẹ nhàng phơi phới như tiên. Thiên hạ nghe tiếng, kéo nhau đến nơi xin thụ nghiệp học võ đông không xiết kể. Những người học võ không thành, bỏ về rất nhiều. Về sau chỉ còn có bảy người ở lại học, nghề võ cũng chưa được tinh lắm. Bảy người này tưởng khẳng-khái mộ cái hào khí của ông Hạng-vũ, muốn lấy một mình địch với vạn người. Lại thường nói rằng: « Võ nghệ chúng ta có giỏi bất tất phải làm một ông võ tướng để giết người đến nỗi xương chất thành non, máu chảy như thác làm gì. Chỉ cốt giết kẻ gian bạo, để cứu người hèn yếu mà thôi ».

Nàng Quốc-hoa nghe nói bảo bảy người rằng:

— Các ngươi muốn đạt được cái mục-đích ấy cũng chẳng khó gì. Hiện nay Viên-thế-khải chấp chính trong vài năm trời, gieo họa cho nhân-dân khốc hại tệ hơn là nước sông vỡ lở, hổ lang cắn xé. Nay y lại cướp nước xưng đế, đem binh-mã đi đánh phá Tây, Nam. Các ngươi nếu ai có can-đảm đi giết tên ấy, hoặc là đi giết được những người vây cánh của hắn, thì tôi đây xin theo sửa túi nâng khăn. Sáu người vốn ai cũng có lòng yêu nàng Quốc-hoa, chợt nghe thấy câu nói ấy, đều hăng-hái xin đi.

Nàng Quốc-hoa lại nói:

— Còn có một điều này xin các tráng-sĩ nhớ lấy chớ quên. Nghĩa là chuyến này đi giết giặc, cốt phải xuất tự lực, chứ không được mượn tay người khác. Mà cũng đừng có cái lòng tham luyến tước lộc. Có được như thế thì tôi mới lấy.

Bảy người nghe nói đều vâng lời. Mỗi người dắt một đứa tiểu đồng xuống núi cùng đi với mình, để về sau lấy tiểu đồng làm chứng rằng có trông thấy sự thực.

Không bao lâu nghe thấy tin Trịnh-nhữ-Thành (tướng của Viên-thế-Khải) bị người đánh chết ở cầu Bạch-vân. Đoạn lại nghe thấy tin cung Tân-hoa (cung điện của Viên-thế-Khải) bị tạc đạn ở ngoài ném vào, người ném tạc đạn ấy bị lính bắt được giết chết, lại tiếp đến tin Trương-kinh-Phu (tướng của Viên-thế-Khải) bị đạn bắn phải gẫy đùi. Không bao lâu nữa lại nghe thấy tin Khuất-ưởng-Quang (tướng của Viên-thế Khải) bị người bức phải độc-lập. Kế đến tin chiếc tàu Tân-dụ (tàu thủy của Viên-thế-Khải) bị phải quả nổ đánh đắm ở giữa sông, một nghìn hai trăm quân của Viên đều bị chết đuối. Các tiểu-đồng đem tin về báo cho nàng Quốc-hoa. Nói rằng các công việc ấy làm nên, đều bởi tự tay bảy người tráng-sĩ.

Bảy người ấy công to đều nhau. Song trong bảy người ấy, thì sáu người đã bị quân của Viên-thế-Khải bắt được giết chết rồi, chỉ còn sống sót lại mỗi một người, một người sống sót lại, tức là người bắt hiếp Khuất-ưởng Quang phải độc lập. Mừng rỡ đi về, hỉ sắc phát lộ ra cả diện-mạo, đến nói với nàng Quốc-hoa, yêu cầu phải theo lời ước trước. Nàng Quốc-hoa không đáp lại sao, chỉ rót một chén rượu tặng cho chàng.

Người ấy ngạc nhiên lấy làm lạ, nổi cơn giận nói to lên rằng:

— Nàng đã bảo ai theo được y như lời nàng dặn, thì nàng lấy, mà sao bây giờ đã vội phụ ước.

Nàng Quốc-hoa nói: điều đó tự nhà ngươi quên, chứ không phải tự tôi quên. Tôi đã nói ai đi giết giặc, thì phải cầu xuất tự lực, chứ còn mượn người làm giúp, thì không phải là mạnh. Nay ngươi bắt Khuất-ưởng-Quang độc-lập, thì không những là không mạnh mà thôi, lại còn có ý giữ lấy cái địa-vị cho mình về sau nữa. Nay tôi rót tặng ngươi chén rượu, gọi là một chén tẩy trần mà thôi, chứ có lẽ nào tôi lại sánh đôi với một người hèn nhát như nhà ngươi được.

Người ấy nói rằng: như sáu người kia thế nào, có đáng làm chồng cô không?

Nàng Quốc-hoa nói: đáng lắm

— Như mà đã chết cả rồi thì làm thế nào.

— Quốc-hoa nói: tự con mắt người đời thì bảo rằng sáu người ấy đã chết, chứ tự con mắt tôi xem ra thì thấy sáu người ấy hiện còn sống ở trên thiên cung, đương vẫy tay với tôi lên đó.

— Thế chả lẽ một mình cô ấy cả sáu người à?

Quốc-hoa nói: tôi đây còn hiềm rằng sáu người là ít. Nếu trong nước có mấy triệu người có cái can-đảm như thế, thì cũng đều là chồng tôi hết cả. Nay tôi đã hứa kết duyên với sáu người ấy, có lẽ nào tôi lại phụ ước. — Nói xong tuốt gươm ra tự vẫn. Linh hồn nàng Quốc-hoa đã nhẹ nhàng bay phơi phới lên trên mây.

Còn người kia trông thấy thế, đứng ngẩn ngơ tiếc, nhưng không làm thế nào được, bèn cắt tóc vào núi đi tu, thề rằng suốt đời ở chùa không ra ngoài nữa.

Thạch-băng dịch-thuật.

TAXEOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonococcie. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ: 1$00

Bán tại hiệu Bào-chế
L. BLANC
81, phố Paul-Bert, Hanoi

Âu Tây tư-tưởng
(La Pensée de l'Occident)
Dịch văn thư-xã

Hiện nay bản-xã đã in hết bộ Ba người ngự-lâm pháo-thủ (Les trois Mousquetaires d'Alex-Dumas). Toàn bộ thành ra 18 quyển nhỏ bán mỗi quyển 0$05. Hoặc đóng làm bản quyển lớn có bìa mỗi quyển giá 0$25.

Từ nay khởi sự in sách Tê-lê-mạc Phiêu-lưu-ký (Les Aventures de Télémaque, par Fénelon) cũng cứ mỗi tháng ra hai quyển nhỏ, bán mỗi quyển 0$08. Sách này thuộc về loại sách kinh điển của quí-quốc, lời lẽ như lời Luận, Mạnh. Đọc nó rất là bổ ích. Các sách của bản-xã bán tại bản-quán. Ai ở xa muốn ủy bản-quán gửi dần ra quyển nào gửi quyển ấy thì xin cứ gửi cho 1$00 hay là 2$00 trước; khi nào tính tiền sách và tiền cước gửi hết, bản-xã sẽ có thư báo trước để các ngài gửi tiền lấy sách liên tiếp mà xem.

MAU MAU KẺO HẾT!!

1° Mới sang lần đầu Caoutchouc crêpe HOA-KỲ để làm đế giầy tây đi rất êm và bền.
2° Mũ rơm các cô và các cậu đủ các kiểu.
3° Lượt tây thâm (Jersey soie) và nhiều tây thượng hạng để làm khăn xếp.
4° Mũ casquette chauffeur bằng vải trắng ở bên tây sang.
5° Mũ trắng toàn bằng liège cả, giá đặc biệt:

1$80

Hàng mới sang bán rất hạ

Các thứ dùng để làm mũ

Liège, dứa, vải, cachemire, finette, mérinos coton, satinette để lót mũ, da nguyên tấm và cắt sẵn viền, băng mũ feutre, chỏm, ốc, khoá bằng, khoá quai và các thứ đanh, vân vân.....

Các ngài muốn mua xin cứ lại hỏi giá hay viết thư về cũng được, bản-hiệu sẵn lòng giả nhời ngay hay gửi mẫu đi.

Chapellerie « HAI-CHINH », 74-76, Rue du Pont en Bois, Hanoi
3019

MỚI TÁI BẢN
QUỐC-VĂN GIÁO KHOA THƯ
Lớp Dự-bị
Giá bán 0$12
Bán buôn và bán lẻ xin viết thơ cho
M. BÙI-XUÂN-THÀNH
Quản-lý nhà in Trung-Bắc tân-văn, 61-63, Phố hàng Bông. -- Hanoi

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI:
«NHỮNG KẺ KHỐN NẠN»
(LES MISÉRABLES)
Soạn-giả: Victor Hugo
Dịch-giả: Nguyễn-văn-Vĩnh
VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

GIÁ BÁN: Phần thứ nhất, quyển thứ 1, mỗi quyển. 0$60
— — 2, — . 0.45
— — 3-4, — . 0.85
— — 5-6, — . 0.45
— — 7-8, — . 0.65
Phần thứ hai, quyển thứ 1, — . 0.45
— — 2-3, — . 0.60
— — 4-5-6, — . 0.60
— — 7-8, — . 0.60
Phần thứ ba, quyển thứ 1-2-3, — . 0.55
— — 4-5-6-7, — . 0.65
— — 8, — . 0.65
Tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển. 0.20
— cả 12 quyển gói làm một. 1.00

số 293

TÂY-DU

ĐOÀN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Tam-tạng nói:

Nhà ngươi không phải nói nhiều, cứ ngồi ở đây để ta cùng Bát-giới quay lại cứu lấy nó.

Tam-tạng nói rồi, lập tức lại trở vào trong rừng, sai Bát-giới cởi cái thừng trói treo ở nửa mình trên, và lấy đinh ba cào bỏ đất lấp nửa mình ở dưới đất lên. Con nữ-quái lấy tay vuốt quần áo, vui mừng quá, rón rén chạy đến bên Đường-tăng, rồi cùng ra khỏi rừng, đi đến chào Đại-thánh.

Đại-thánh chỉ cười nhạt không nói gì.

Tam-tạng mắng rằng:

Con hầu tinh này, sao mi lại cười là thế nào?

Đại-thánh nói rằng:

Tôi cười là có ý mừng cho sư-phụ, thực là dịp đàn may mắn lạ nhường, giai nhân tài tử giữa đường gặp nhau.

Tam-tạng cau mặt lại mà nói rằng:

Nhà ngươi chớ nói càn, ta đây đã là người xuất gia, còn có cầu gì nữa mà lại nói là gặp dịp may.

Đại-thánh cười mà nói rằng:

Sư-phụ từ bé đã đi làm thầy tăng, nên không hiểu pháp luật nhà vua là thế nào. Một người con gái đẹp như thế này, lại để cùng đi với thầy trò mình là những kẻ đã xuất gia, nếu gặp người nào xét mắc, họ bắt nghĩ tình giai gái đến quan thì biết nói ra thế nào. Cho dù không thế nữa, nhưng bỗng dưng lại kéo dắt một người con gái đi ở bên cạnh, tự mình mình coi cũng chướng mắt lắm.

Tam-tạng thét rằng:

Nhà ngươi chỉ nói bậy thôi, ta cứu nó, thì có ngại gì. Thôi, dù có việc gì ta xin nhận hết cả, nhà ngươi không phải lo xa.

Đại-thánh nói:

Đã đành như thế, nhưng sư-phụ có biết đâu cái lẽ cứu người ta mà lại thành ra hại người ta.

Tam-tạng hỏi:

Làm sao lại là hại người ta?

Đại-thánh nói:

Nếu nó còn bị trói ở trên cây, hoặc năm ngày hay mười ngày dẫu có đói mà chết, nhưng còn được toàn thây. Nay cứu nó xuống rồi, con ngựa của sư phụ cưỡi đi rất nhanh, chúng tôi có thể theo kịp được, còn nó là đàn bà con gái, sức yếu chân mềm, theo làm sao cho kịp được, đi một lúc bỏ nó cho vơ ở giữa đường, nếu gặp phải các loài sói lang hùm beo, tất là không thoát chết được, như vậy có phải là cứu nó mà lại là làm hại nó không?

Tam-tạng nói:

Ừ, rầy rà lắm nhỉ, vậy việc đó nhà ngươi nên xử trí như thế nào?

Đại-thánh cười mà nói rằng:

Chỉ có cách ẵm nó lên cùng cưỡi ngựa với sư-phụ.

Tam-tạng nói:

Khi nào ta lại cùng nó cưỡi ngựa. Thôi, ta cũng có thể đi bộ được, vậy để ta xuống, cùng đi thong thả, còn Bát-giới dắt ngựa không đi sau.

Đại-thánh lại cười ngặt nghẽo mà nói rằng:

Bát-giới, mi chịu khó mà dắt ngựa nhé, rồi sư-phụ sẽ nghĩ lại cho.

Tam-tạng gắt rằng:

Con hầu-tinh này lại nói bậy. Người xưa đã nói: ngựa ngày đi nghìn dặm, nhưng không có người dắt thì không đi. Cứ để Bát-giới dắt nó thong thả đi theo sau, thầy trò ta cùng người con gái này đi xuống dưới núi, xem có nơi am-quán tự viện nào, hay có nhà người ở thì xin để cho người ta ở lại đấy, còn thầy trò ta lại ra đi, thế là cứu người mà cứu được trót vậy.

Đại-thánh nói:

Sư-phụ nói phải lắm, vậy xin mời sư-phụ đi.

Tam-tạng rảo bước đi lên trước, Sa-tăng quẩy gánh, Bát-giới dắt ngựa, còn Đại-thánh vác côn dẫn người con gái đi theo sau. Đi chưa được vài ba dặm, thì trông chiều giời đã gần tối, bỗng trông thấy một tòa lâu đài điện các.

Tam-tạng nói:

Nơi này chắc hẳn là một nơi am quán tự viện, vậy ta nên vào xin ngủ nhờ một đêm, đến sáng mai lại đi sớm.

Hỏi lần đi đến trước cửa. Tam-tạng nói rằng:

Các ngươi hãy đứng cả ở ngoài này, để ta vào hỏi trước, nếu được sẽ ra gọi vào.

Mọi người đều đứng ở dưới bóng cây liễu, Tam-tạng rảo bước đi vào, nhìn xem thấy cửa trước, cánh xiêu bên nọ, cánh ngả bên kia. linh lạc điêu tàn, trông rõ là một nơi hoang-phế; sẽ đẩy cánh cửa nhìn vào, thì thấy im lặng như tờ, rêu phong đầy đất, cỏ mọc ngang tường, thấy cái cảnh thê lương, tấm dạ bỗng xui nên ngao ngán, đánh bạo đi vào từng cửa thứ hai, thấy gác chuông gác trống đều xiêu đổ cả, có một quả chuông đồng, rơi úp xuống dưới đất, phần trên thì màu bạc phếch, phần dưới thì gỉ xanh lè, vì gác đổ chuông rơi xuống đã lâu ngày, phần trên bị nước mưa giã trắng ra, phần dưới thì bị đất bám vào hóa gỉ. Liền lấy tay sờ mó xem, đang lúc vẩn vơ nghĩ ngợi, bỗng nghe cái chuông đánh «boong» một tiếng, giật nẩy mình, ngã lăn ra, rồi kêu lên rằng:

Có lẽ con đường phương Tây này, không ai đi đến bao giờ, nên cái chuông cũng thành tinh chăng?

Nhưng nào có phải cái chuông thành tinh mà tự kêu được đâu, đó là có một vị đạo-nhân ở đấy trông nom việc đèn hương, nghe ở ngoài có tiếng người, nên nhặt một hòn gạch vỡ đứng ở trong ném thẳng ra cái chuông, nên mới có tiếng kêu ấy.

Vị đạo-nhân trông thấy Tam-tạng sợ ngã lăn xuống đất, vội vàng chạy ra đỡ dậy mà nói rằng:

Mời lão-gia đứng dậy, không phải cái chuông thành tinh đâu, chính là tôi ném đó.

Tam-tạng ngẩng đầu lên nhìn, thấy vị đạo-nhân ấy mặt mũi đen xấu, liền nói rằng:

Có lẽ nhà ngươi là loài quỉ quái hay giống yêu tà nào chăng. Ta đây không phải là người tầm thường đâu, chính là người ở nhà Đại-đường lại đây, ta có mấy tên đồ-đệ biết phục hổ giáng long, nếu mi động đến mình ta, thì khó giữ toàn được tính mệnh.

Vị đạo-nhân liền quì xuống mà nói rằng:

Thưa lão-gia, tôi không phải là loài yêu tà, chính là người giữ việc đèn hương ở trong chùa này, vừa nghe thấy lão-gia nói một mình, muốn chạy ra nghênh tiếp, nhưng lại sợ là ma quỉ gì chăng, nên phải cầm hòn gạch ném vào cái chuông cho đỡ sợ đã, rồi mới dám ra, xin mời lão-gia đi vào trong chùa ngồi chơi.

Tam-tạng mới định thần mà nói rằng:

À, thế ra ngài là vị trụ-trì ở đây, thế mà làm cho tôi sợ mất vía lên thế đấy, vậy xin ngài đi trước, để tôi đi sau.

Vị đạo-nhân liền đưa Đường tăng đi vào trong chùa, vào đến tầng cửa thứ ba, nhìn xem thấy điện các nguy nga, có vẻ phong quang lắm, khác hẳn với bên ngoài, Tam-tạng thấy vậy liền hỏi rằng:

Thưa đạo-nhân, làm sao bên ngoài thì trông tồi tệ quá, mà bên trong thì lại tề-chỉnh như thế này?

(Còn nữa)

Áo bành tô đi mưa, không thấm nước « SALF ».

Có bán tại hiệu :

CHABOT

49 bis, Rue Paul Bert, Hanoi

Giá : 28$00

PHẢI BIẾT KÉN CHỌN

Một nhà ngụ ngôn Pháp kể chuyện rằng: có một con lừa gặp lúc vừa đói, vừa khát, nhân thấy có một thùng nước và một sọt cỏ, nó không biết nên uống nước trước hay nên ăn cỏ trước, thành thử cứ lúng-túng ngần-ngại mãi, hóa ra chết cả đói lẫn khát.

Ở đời thật cũng có lắm chuyện tương-tự như thế, nhất là trong sự thuốc thang, thường thấy có biết bao nhiêu là thứ thuốc, mà chỉ vì người ta ngần-ngại không biết kén chọn đằng nào, thành ra lụy đến thân.

Hãy nói riêng về bệnh đau mắt, kể có hàng hà sa số nào là thuốc, thành thử nhiều khi người ta dùng phải thứ thuốc chẳng những không công-hiệu mà lại có hại thêm nữa.

Từ nay trở đi, các ngài chẳng phải ngần ngại gì nữa, hễ đau mắt cứ thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUX mà dùng, dù bệnh nặng đến đâu, dùng thuốc ấy cũng không nặng ra được.

Thuốc COLLYRE JAUNE của bác-sĩ CASAUNE là thứ thuốc đã kê cứu kỹ, càng mới chế ra, đã thí-nghiệm chắc-chắn, thật là một thứ thuốc vô song để trị các bệnh đau mắt.

Giá thuốc lại rất rẻ, khiến cho ai nấy đều có thể mua được mà dùng.

Hễ khi trong nhà có người chóm đau mắt, là phải dùng ngay thuốc COLLYRE JAUNE của bác sĩ CASAUX mà trị đi.

COLLYRE JAUNE
COLLYRE JAUNE
SELON LA FORMULE DU DOCTEUR CASAUX
LABORATOIRE DU COLLYRE JAUNE
HANOI, 59, Rue Paul-Bert, HANOI

0$50

Thuốc ấy có bán ở hiệu thuốc
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi,
và ở các hiệu thuốc tốt khác

MAO-SENG

57, Rue Jean-Dupuis (Phố [illegible]) Hanoi
[illegible]

Hiệu tôi mở từ năm 1883, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chấn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách

Quí-khách cứ dùng, nhớ mà chiếu cố

[illegible]

NHÀ BA-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Urotormine

Giá 1$30 một hộp

Etablissements ORPHÉE

9, Bd Amiral Courbet, Haiphong
Téléphone : n° 34
67, Rue Paul Bert, Hanoi
Téléphone : n° 619
DÉPOSITAIRES EXCLUSIFS
de
PATHÉ ORIENT
pour le Tonkin

Hãy thử coi !!! Hãy thử coi !!! Bài hát mới. Của những người hát danh-tiếng ở Bắc-kỳ.

Những đĩa mà bản-hiệu mới lấy tiếng lần thứ nhất toàn là đĩa hát Cải-Lương, hát đủ các dọng: Bồng-mạc, xa-mạc, trống-quân, chèo thầm, hát cách, sa lệch, hát thơn, ngâm sông, nói sử, nói bỉ đầu, hát sắp rất hay.

Ca, ngâm, truyện, hát rất hay.
Lại thêm soạn giả là tay bặc-tài.

Câu nghĩa-lý, giọng khôi-hài.
Cải-Lương khắc giả diễn đài buổi nay.

Soạn giả :
NGUYỄN-ĐÌNH-NGHỊ

Bản-hiệu lại lấy tiếng cả đĩa hát tuồng Saigon mới rất hay.

Hiệu Pathé mới chế ra thứ máy rất tốt và rất rẻ vừa chạy cả kim cương cùng kim sắt.

Nếu các ngài ở xa muốn cần xem mục-lục về máy hát đĩa hát, xin viết thơ về bản-hiệu xin gửi ngay.

Bản hiệu có chữa đàn Piano, violon, mandoline, và máy hát tính giá hạ.

Sensationnel !!!

SIOU WA & Cie
Artistique verrier
TÉLÉPHONE N° 598

Grand baisse pendant un mois sur tous les articles du 1er au 30 Janvier 1927

A l'occasion de l'inauguration de notre nouveau magasin de la Rue des Pipes, N° 50, nous engageons vivement, nos chers clients, à venir visiter les stands où des Tableaux de maîtres se trouvent exposés.

De fortes remises leur seront accordées sur tous les articles : Tableaux en verre sculptés et gravés, glaces de toutes dimensions et de toutes épaisseurs, cadres en bois pour photos, glaces argentes, etc.

2879

MỚI SANG

Len các mùi để may quần áo «demi-saison», quần áo tốt « sport », quần áo mặc rét và áo pardessus (raglan).

Có cả mũ feutre kiểu 1927 đủ các mùi.

TÔ-HỒNG-ANH
TAILLEUR
N° 1 Bd Francis Garnier — Hanoi

Thuốc trị chứng thổ tả

HIỆU « CÁI THÁP »

Thứ thuốc này chế ra để chuyên-trị chứng thổ tả mới mắc phải cùng là các chứng đau ở bộ máy tiêu-hóa (dạ-dày, ruột).

Thuốc ấy chế bằng các chất trị được đủ các chứng do bệnh ấy sinh ra.

Thuốc uống rất êm và trị các chứng đau trong dạ dày, trong đại tiểu tràng rất thần hiệu. Thuốc ấy uống thì khỏi hẳn chứng buồn lợm, buồn nôn và chứng đau bụng dữ dội trước khi và sau khi nôn.

Thuốc có chất làm cho chóng đỡ chứng đi rửa và

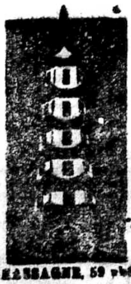

cầm tiệt hẳn được chứng đi rửa, lại khiến cho người bệnh chóng thấy khoan-khoái trong mình và chóng lại sức.

Trong thuốc ấy lại có chất bổ tim, làm cho quả tim mạnh mẽ lên và làm cho khắp mình được phát nhiệt chóng được.

Thuốc ngọt rất dễ uống, không có công phạt gì cả.

Phàm những chứng đi rửa, thổ, không phải là thổ tả, cũng đều uống được cả.

Người lớn : Cứ 2 giờ uống một thìa lớn (thìa xúp);

Trẻ con : Cứ 2 giờ uống một thìa nhỏ (thìa cà-phê).

Chỉ ở hiệu Bào-chế CHASSAGNE, 59 phố Paul Bert, Hanoi có bán thuốc này mà thôi.

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở *Quảng-đông* bên Tàu, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế tạo ở *Vũ-di-sơn*, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng hảo-hạng tại trên ngọn núi cao, như: «liên-tâm, ô-long và thủy-tiên, vân vân» dùng cách hóa-học điều-chế, xa-gần ai cũng biết tiếng

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG-HỈ CHÍNH THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều quí-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những dấu hiệu của trà VINH-MẬU đăng báo, để quí-khách thưởng trà khỏng đến nỗi mua lầm.

Các chi-điếm bán trà VINH-MẬU :
Nam-định, phố Khách, số 144. — Hà-nội, phố Hàng Ngang, số 2[illegible]
Hải-dương, phố Khách, số 1[illegible]
Vinh [illegible]

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH
Pharmacie Commerciale du Nord - Annam
E GILLET, Pharmacien, Vinh

Bán đủ các thứ thuốc tây, giá rẻ hơn các hàng thuốc khác ở cõi Đông-dương.

Việc Nam-kỳ

GIA-ĐỊNH

Một bọn cướp rất dữ! — Ngày Tết đã kề, trộm cướp nổi dậy. Thật loáng này rõ là lúng trộm cướp như vỡ tay đa. Vậy bà-con ta cũng nên ráng đề-phòng cho lắm.

Kia, như mới hôm kia đây, ấy là đêm 29 rạng mặt 30 décembre, một đảng ăn-cướp 12 tên, mặt mày bôi lọ có sáng ống đá, thừa lúc 1 giờ khuya kéo đến nhà của hương-trưởng Võ-văn-Tạo, ở tại đàng Phú-thọ, tổng Dương-hòa-Thượng (Gia-định) mà ăn hàng. Vì vẫn biết hương-trưởng Võ-văn-Tạo đây là một tay nghiệp chủ giàu có, ruộng đất đã nhiều, mà của tiền cũng lắm, nên những phường trộm cướp hằng để ý chờ ngày.

Đoạn khi bọn cướp kéo đến, tuy đã biết nhà của Võ-văn-Tạo thì rộng lớn, ngoài có hàng rào tre mọc cao, song vì tâm tối lắm, nên rất dễ cho bọn ấy vào. Cả thảy kéo vào tới cửa rồi, tên chánh đảng đứng cầm súng lục thị-thiên cho tụi kia phá cửa. Phá cửa ngoài xong, áp vào trong bửa tủ, lấy nào áo quần trang vật giá đáng 200 đồng.

Lúc bấy giờ hương trưởng thì sợ hết hồn nằm nép trong vựa lúa ninh khe không dám thở. Chỉ có người con vì nóng của lại cũng có lòng can đảm nhảy ra, nhưng sự sao nổi với trên 10 đứa, nên liền đó bị phải thương rất nặng. Thấy thế, người lân cận của hương-trưởng Tạo cũng xông tới quyết cứu nguy, nhưng chẳng may cũng bị phải vít tích,

Tuy vậy mà không lâu, hiện đó liền có lính đến ra tay trừ khử. Về việc quân lính đây, nếu chẳng có ai chạy đi thông báo thì cũng có duyên cớ như vậy, chớ không phải là việc tình cờ mà gặp.

Nguyên ngày hôm kia, ông Cò Hannequin đã có do tin biết trước rằng, làm gì nội đêm nay cũng có một đảng ăn-cướp đến ăn hàng tại nhà của chủ hương trưởng Tạo. nên đã sắp đặt quân lính sẵn sàng rồi, Vừa 9 giờ rưỡi tối thì đã có mấy chiếc xe camion chở lính đến. Xe thì giăng che kín, còn quân lính thì đặt các chỗ để phục vậy. Nhờ vậy nên khi bọn cướp đến thì đã có quân lính chực sẵn, nên rồi cuộc bắt được 6 đứa: một đứa chánh-đảng là Huỳnh-văn-Niêm và 5 tên nữa là Co, Sau, Chính, Ai và Mot. Và đồ-đạc cũng lấy lại được ráo, thêm một vài cây súng của chúng nó chạy bỏ lại cũng lượm được.

Sáu tên cướp ấy, đã giải về Saigon để xét hỏi.

MỸ-THO

Buồn vì gia đạo hay là tủi phận hồng nhan. — Nguyên là tại con đường Clémenceau, gần bến đò Bac à moteur, có một cô kia tuổi tới chừng hai mươi bốn; cô có lập một cái quán bán café, và nom bề chủ giờ mà cô cũng hay giúp vui cho khách đi tỉnh sớm Trường-thanh, chiều Tống-ngọc còn phận cô tuy chẳng tuyệt sắc giai nhân, hay là nhạn sa cá lặng, chớ coi lịu càng đẹp, càng xinh với vạt mảnh mai, tóc đen da trắng, yểu điệu dịu dàng, miệng cười như cúc nở.

Song không rõ tại bởi đâu mà cô đành đem mảnh má hồng trầm châu gieo ngọc nhào đại xuống sông Cửu-long-Giang là tại nơi bến đò Bac quyết liều mình tự tử cho rồi cái kiếp đoạn trường. Nhưng mà mạng cô chưa thác vì ngọn thủy triều, nên chi, khi cô gieo mình xuống nước thì khiến cho người ấm gần đó thấy nhảy theo vớt cô lên, tới mình cô đã lạnh ngắt, tống nước rồi quân biên, nên phải chở cô vào nhà thương cho quan thầy cứu cấp.

Ấy chắc là duyên phận cô chưa mãn, nợ thế hãy còn dài nên khiến cho người thấy vớt cô lên bằng không thì một đóa hoa xinh đã trôi theo dòng nước biếc, mà lại sông nầy, là Cửu-long-Giang chớ chẳng phải sông Tuyền-đường đời trước, chắc là số cô chưa có mãn canh nên mới khiến cho người vớt được.

LẠC CON

Tên tôi là Ngô-văn-Nghiện người ở làng Lộc-hà, tổng Hội-phụ, huyện Đông-Ngàn, tỉnh Bắc-Ninh, Kính trình các ông các bà biết cho rằng tôi có một thằng con tên là Ngô-văn-Nhận 13 tuổi. Ngày hôm 29 tháng mười ta hồi 7 giờ sáng nó cắp sách vở đi học trường tổng tôi ở làng Lê xá. Được một lúc thì tôi thấy có người làng về gọi rằng: Nó bỏ mũ áo và sách vở ở giữa cánh đồng. Vậy tôi chạy ra xem thời không thấy nó đâu cả. Tôi cũng không biết rằng nó đi đâu hay là ai giỗ nó đi đâu mất. Vậy tôi có nhời xin các ông các bà có ai bắt được nó hay biết nó ở đâu xin làm ơn bảo cho tôi biết, thời sau này không bao giờ tôi dám quên ơn, các ngài, Tôi xin kể rõ cái hình-dong nó như sau này:

Người nó bé nhỏ, trắng trẻo, tóc dở độ hơn một tháng chửa cạo, lúc nó đi thời chỉ mặc có một cái áo cánh trắng, một cái quần trắng và một cái thắt lưng bằng vải sồi duộm nâu, trong túi nó thời chỉ có một cái bút chì, và một đồng 5 xu mà thôi. Vậy xin các ngài tưởng nhận cái hình-dong nó như thế. Hoặc có ngài nào có lòng nhân-từ bắt được nó đem về nuôi thời xin mách-bảo cho tôi biết với tôi xin rất lấy làm cảm ơn các ngài lắm lắm. 7.211

AI BIẾT BẢO DÙM :

Nguyên tôi có bà mẹ năm nay tám mươi tuổi. Hai bàn chân giao-chỉ người thì thấp và béo, mặc cái áo vải bông nâu. Tự nhiên đêm hôm mồng một tháng một annam vừa rồi, đi mất, chúng tôi đã đi tìm khắp các nơi mà không thấy tông-tích đâu có.

Vậy tôi có nhời đăng lên báo để ông bà nào có nuôi mẹ tôi, hay thấy ở đâu thời làm ơn mách giúp cho chúng tôi để mẹ con gặp nhau thời chúng tôi xin hậu tạ.

Nguyễn văn-Tân ở làng Bình-vọng,
Phủ Thường-Tín, tỉnh Hà-đông.
7.910

DELEULE & DETOUILLON

76, Phố hàng Trống, Hanoi

Quí-khách nên mua những xe-đạp thượng hạng mà giá lại rẻ không đâu bằng.

XE-ĐẠP TERROT :	
Thượng hảo hạng	75$00
Hạng đi đường xa B.	68.00
Hạng đi đường xa A.	66.00
XE-ĐẠP ALCYON	
Thượng hảo hạng	72.00
Hạng đi chơi	66.00
Hạng đi đường xa	54.00
XE-ĐẠP « DRAGON D'OR ».	50.00

8036

Urocédrol Gallo

Thuốc mới trừ bệnh lậu, chế bằng Essence de Cèdrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc đàn-hương không bao giờ làm đau thận, và trị bệnh rất chóng.

BÁN TẠI :
Hanoi, hiệu Chassagne.
Haiphong, hiệu Breuamiche.

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0$80

Bán tại hiệu Bào-chế
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
[illegible]

HIỆU TRỊNH-XUÂN-NGHĨA
7, Rue du Chanvre, Hanoi — Téléph. n° 250

Mới sang mấy thứ hang sau này bán lẻ và bán buôn, giá rất hời :

- *Các thứ máy đánh lửa (briquets) bát-nhài và đá.*
- *Vải may màn tây (tulle moustiquaire).*
- *Cỏ tây nhồi đệm (crin végétal).*
- *Các thứ gương lắp vào auto (pare brise d'auto).*
- *Crochets 1 để treo các khung tranh ảnh và đèn-cồ.*

TAM TĨNH Y QUÁN

PHỐ HÀNG GHẾ GỤ N° 16, NAMDINH

Bản hiệu chuyên nghề làm thuốc đã lâu năm chữa đủ các bịnh đàn ông, đàn bà, người nhớn, trẻ con, dù bịnh cực nguy cực trọng đã lâu, số sống phúc còn chữa cũng được hồi sinh khỏi tử người giàu có lấy phải giá người nghèo cùng quá không có tiền xin thuốc cũng cho.

Thuốc các thứ bịnh mỗi hộp 1p00 thuốc cao 1p50 lậu và giang mai rất nọc không tốn tiền lại sinh dục như thường mỗi chai 1p00, thuốc cai nha phiến ngài nào ăn nặng đã lâu uống cũng khỏi, uống vào người khỏe và đi làm được, hạng nhất 3poo hạng nhì 2poo hạng ba 1poo. Các tỉnh ở xa viết thơ về kể bệnh bản hiệu gửi thuốc tới ngay, gửi cách lĩnh hóa giao ngân, ngài nào mandat trước xin đề cho

M. Trần-đắc-Sử dit Tam-Tĩnh à Namdinh

Rượu bồ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình thiên-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Sau chai này có dán hai cái giấy khen của vua Khải-định và Ai-lao quốc-vương.

Các thứ rượu nho càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ *« Tonique Tonkinois »* là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn - từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư tờ báo này.

3004

Rượu hiệu DUBONNET
Rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại
Trong gia tộc giờ uống rượu DUBONNET thì trước giờ ăn cơm một Khắc đồng hồ
Dubonnet
Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, [illegible] & Cie

Petits ou grands. LA GAITÉ, C'EST LA SANTÉ

POUR RIRE CE SOIR chez vous votre journée finie POUR RIRE DEMAIN avec vos amis

POUR RIRE TOUJOURS désormais n'importe où vous serez

DEMANDEZ AUX ETAB^TS

RECORDURIRE

9, Boulevard St-Martin PARIS (3e) Téléph. : Archives 44-97, (Mon de Confiance) leur NOUVEAU et SPLENDIDE ALBUM ILLUSTRÉ 1928, 200 pages grand format 1.200 gravures comiques **ENCYCLOPÉDIE DE FOU RIRE, UNIQUE AU MONDE** *Farces nouvelles incomparables, Objets truqués pour noces et dîners, Surprises épatantes déchaînant l'hilarité, Attrappes sensationnelles inédites, Chansons, Monologues, Mystifications inoffensives de société, petits Trucs aussi simples qu'intriguants, Appareils de prestidigitation bon marché pour Amateurs,* CURIOSITÉS DROLES PAR MILLIERS. *Propos joyeux donnant partout l'esprit d'à-propos.* POUR APPRENDRE SEUL TOUTES LES DANSES *Rayon spécial* d'HYPNOTISME, *de* MAGNETISME, *de* HAUTE MAGIE. *Cotillon, Bigotphones Musique Harmonicas,* SECRETS POUR REUSSIR EN TOUT. *Pouvoir de la Volonté Timidité Tours de cartes et d'illusion, etc, etc*

Ce nouvel Album, **le plus important du Monde** vous assurera des milliers d'heures joyeuses et *peut être mis entre toutes les mains.* Il est envoyé par retour du courrier sur demande accompagnée de 2 fr seulement en timbres français ou mandat. Bien demander le Nouvel Album nº 35

Giá là 1$80

PHARMACIE MONTÈS - HANOI

NHÀ ĐÒNG HỒ BA CHUÔNG

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ŒNO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và đàn bà ở cữ . . . . Một litre :* **2$40**

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗng . . . . . . Một chai :* **1,50**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai :* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3003

KHÔNG GÌ THÚ BẰNG

Ăn cơm xong rồi,

Uống một cốc nhỏ

RƯỢU

Rhum du Pilar

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam định, Bến thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom Penh.

3007

CHƯ TÔN!

ai muốn ngăn ngừa cho thân

CHO KHỎI ĐAU

NHỨT LÀ

Khan cổ, đau óc giọng, yếu tim, đau phổi thì chỉ có ngậm **THUỐC HƯỜN**

VALDA

Hơi thở đã thông mà lại được Khỏi lo cảm mạo thương hàng Dầu có thở hít bụi bậm dơ dáy hay là có vật độc.

Thì cũng Khỏi lo đau

Còn có đau :

Sổ mũi, Khan cổ, Khao tiếng, nóng lạnh cùng là ho thì cũng cứ dùng **THUỐC**

PASTILLES VALDA

ngậm thong hơi tốt lắm.

Mà phải nhớ mua thứ thuốc đó mới linh nghiệm

Coi cho Kỹ trên nắp hộp có hiệu chữ

VALDA

MỚI THIỆT PHẢI

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống, Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

AI MÀ DÙNG **THUỐC HƯỜN** của ông lương-y **DEHAUT** mà **XỔ** thì chẳng cần chi phải

CỮ ĂN

và an dưỡng trong phòng. Thuốc hườn này dễ uống lắm và đi mau xổ lại xổ rất êm thấm.

Bán tại

Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg. St-Denis, Paris, và khắp trong các tiệm thuốc đều có bán.

INJECTION PEYRARD

Thuốc thục hiệu này chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ **ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU** mới bị hay là có đã lâu rồi

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc này thì lành bịnh hết 231 người (Y theo lời phúc các lương-y ở Alger)

Bán cùng các nhà thuốc có danh.

LỆ ĐÒI CHỖ Ở

Bin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán cái giấy quấn báo, [illegible] thế nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được để chi tiền giấy quấn khác.

[illegible]

Thuốc HÉMOGLOBINE BYLA

Trừ bệnh huyết suy rất mạnh

CỨNG CÁP

MẠNH MẼ

BÉO TỐT

Là thứ thuốc bổ huyết mạnh nhất

Xin hỏi tại hiệu BYLA

26, Avenue de l'Observatoire. — PARIS (France)

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

Ngày thứ hai 6 Décembre và trong cả tuần lễ

Một dịp bán « may mắn lạ-lùng »

Ở gian bày hàng :

Vải thường và vải hoa, lụa, hàng trắng, thảm, áo lót-thịt, mũ lớn, mũ nhỏ và các thứ bí-tất.

Có giảm giá từ 50 đến 75 %

Bản-hiệu có lời kính mời các qui-khách nên nhân dịp tốt này đến mà mua.

Thường-thường về buổi chiều đông khách, mua bán hay phải chờ-đợi, có điều không tiện, vậy bản hiệu xin kính mời các ngài nên đến mua buổi sáng thì tiện hơn.

KHÔNG NGỦ ĐƯỢC

Thực là hại cho đường thể dục và đường đức tính;

Thực là hại cho sức khỏe;

Thực là ngắn ngủi ngày giờ.

Đức ngủ đã qua rồi, không còn kéo lại được nữa.

Thuốc **NEURINASE** **làm cho ngủ ngon.**

Thuốc này rất là cần dùng cho các xứ nóng.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả.

9045

Chữa bệnh sốt cách nhật

SỐT RÉT NGÃ NƯỚC

không gì bằng

QUINOFORME

là thuốc tiêm, thuốc viên hay thuốc hoàn

Chế theo khoa-học và đã thông dụng ở các thuộc-địa pháp.

Có bán ở khắp các hiệu thuốc tây.

H. LACROIX, 37, Rue Pajol, PARIS (18e)

Bịnh ghẻ chốc

Đau nhứt trong chơn cẳng

LÁC, NGHỨA, DA TRẦY KHÔ, NỨC, CHẺ cùng bất kỳ bịnh chứng nào ngoài da-thân thì trị tuyệt một cách hay, nhờ thuốc thoa

FLORENTINE

Các ông dùng thử một lần, coi có quả thuốc thiệt hiệu-nghiệm vậy chăng ? Cả ngàn người đã chứng chắc hay thật !

Cùng các nhà thuốc cả tại sở : 82, R. de Grenelle PARIS

Thuốc dán FLORENTINE

Muốn trị bệnh rôm sảy, thì dùng thuốc I E G SUDOL thật là công-hiệu vô song.

Vì thuốc ấy làm cho khỏi ngứa-ngáy.

Vì thuốc ấy làm cho da dẻ được mát mẻ dễ chịu.

Mỗi hộp : 0$50

CÓ CẢ CÁI CHẤM BỘT NỮA

CHỈ TẠI HIỆU BÀO-CHẾ :

CHASSAGNE

Số 59, phố Paul-Bert, Hanoi có bán thôi.

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

TƯ BẢN DỰ ĐỊNH : Francs **72.000.000**

TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN TỪ NGÀY 30 JUIN 1927 : » **85.500.000**

HỘI ĐỒNG TRỊ-SỰ :

Chánh trị-sự : M. STANISLAS SIMON, Chánh-hội-đồng trị-sự công-ty hỏa-xa Vân-nam ;

Phó trị-sự : M. PAUL BOYER, Chánh-hội Thương-cục Comptoir National d'Escompte de Paris ;

Tổng quản-lý chủ nhiệm : M. RENÉ THION DE LA CHAUME, Nguyên thanh-tra Tài-chính-bộ.

Chánh quán tại : 96, Boulevard Haussmann, Paris (VIIIe)

CHỈ ĐIẾM CÁC NƠI :

BÊN TÀU	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Canton	Battambang	Bangkok
Fort-Bayard	Cantho	Noumea
Hankeou	Haiphong	
Honkong	Hanoi	Papeete
Mongtzeu	Namdinh	
Pékin	Pnompenh	
Shanghai	Saigon	Pondichéry
Tientsin	Tourane	
Yunnanfou	Vinh	Singapore

Phóng sự khắp cả toàn cầu

Giao dịch đủ các công việc thuộc về ngân-hàng — đổi chác tiền bạc — Mua bán quốc-thải — Cho thuê cả tủ bạc (Ai muốn hiểu rõ cứ đến tận nơi mà hỏi).

Diêm-Lưu-Tín-Diện : INDOCHINE

GIÂY NÓI : Hanoi Số 497.

Haiphong 26.

Namdinh 90.

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN